

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Диджитал-облік»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання: _____ очна (денна) _____

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему: «Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних»

здобувача _____ Галюк Марії Костянтинівни _____

Науковий керівник: к.е.н., доцент

Бугай Надія Олександрівна

Робота допущена до захисту перед екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)

Завідувач кафедри: д.е.н., професор

Петрик Олена Анатоліївна

Київ – 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет обліку та податкового менеджменту

Кафедра аудиту

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «Диджитал-облік»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи
(гарант) освітньо-професійної
програми

Олена ПЕТРИК

(підпис)

_____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Олена ПЕТРИК

(підпис)

_____ 2023 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

здобувачу вищої освіти Галюк Марії Костянтинівні

денної форми навчання

на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

на тему: «Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних».

Тему затверджено наказом ректора Університету від «24» березня 2023 р. № 505-ст.

Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах: ТОВ «А.Т.К.».

План кваліфікаційної бакалаврської роботи

Розділ 1	Організаційно-теоретичні засади обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.
-----------------	---

Розділ 2	Стан та вдосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифровізації.
-----------------	--

Об'єкт дослідження:	фінансово-господарська діяльність підприємства в частині операцій з основними засобами в умовах автоматизованої обробки даних.
Предмет дослідження:	теоретичні положення та практика обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.
Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи:	дослідити фактичний стан обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних й визначити шляхи його удосконалення.

Конкретні завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	- описати організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних;
--------------------	---

- охарактеризувати економічну сутність основних засобів, їх класифікацію та оцінку;
- розкрити використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства;
- розглянути облікову політику ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів та її відповідність вимогам НП(С)БО;
- визначити мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.

У розділі 2	- розглянути електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.»;
--------------------	--

- описати синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних;
- обґрунтувати порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій;
- визначити шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації.

Завдання підготував
науковий керівник

(підпис)

Надія БУГАЙ

«12» квітня 2023 р.

Завдання одержав
здобувач

(підпис)

Марія ГАЛЮК

«12» квітня 2023 р.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«А.Т.К.»

код ЄДРПОУ 32826820

01001, м. Київ, Шевченківський р-н, вул. Десятинна, будинок 4/6, поверх 3, кабінет 34-

А

ЛИСТ-ЗАМОВЛЕННЯ

ТОВ «А.Т.К.» висловлює свою зацікавленість у проведенні наукового прикладного дослідження в межах проекту «Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» здобувачкою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Диджитал-облік» 4 курсу групи ОД-401 КНЕУ ім. Вадима Гетьмана Галюк Марією Костянтинівною.

Наукові та практичні результати дослідження, розробки методик та внесення рекомендацій, що очікуються при виконанні даного проекту, маємо намір використати в організації обліку і внутрішнього контролю розрахунків з вітчизняними постачальниками та підрядниками, що є ключовою умовою успішної діяльності бізнесу.

Директор
ТОВ «А.Т.К.»

Андрієвський С.К.

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

«А.Т.К.»

код ЄДРПОУ 32826820

01001, м. Київ, Шевченківський р-н, вул. Десятинна, будинок 4/6, поверх 3, кабінет 34-А

«25» травня 2023 р.

ДОВІДКА

про впровадження результатів дослідження кваліфікаційної бакалаврської роботи

Галюк Марії Костянтинівни

Довідка надана здобувачці першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Диджитал-облік» кафедри аудиту Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана Галюк Марії Костянтинівни в тому, що виконана нею кваліфікаційна бакалаврська робота на тему: «Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних», на нашу думку, має практичну цінність, а її результати можуть бути використані у господарській діяльності підприємства в частині пропозицій щодо обліку та внутрішнього контролю основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних.

Директор
ТОВ «А.Т.К.»

Андрієвський С.К.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 65 сторінок, 4 таблиці, 12 рисунків, список використаних джерел включає 30 найменувань, додатки.

«Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних».

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність підприємства в частині операцій з основними засобами в умовах автоматизованої обробки даних.

Предметом дослідження є теоретичні положення та практика обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.

Мета дослідження. Дослідити фактичний стан обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних й визначити шляхи його удосконалення.

Завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи:

- описати організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних;
- охарактеризувати економічну сутність основних засобів, їх класифікацію та оцінку;
- розкрити використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства;
- розглянути облікову політику ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів та її відповідність вимогам НП(С)БО;
- визначити мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.
- розглянути електронне документування операцій з обліку і

внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.»;

- описати синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних;
- обґрунтувати порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій;
- визначити шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В кваліфікаційній бакалаврській роботі розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності основних засобів; розкрито використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства; досліджено облікову політику базового підприємства на її відповідність НП(С)БО, а також визначено мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних. Розкрито електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів досліджуваного підприємства в умовах автоматизованої обробки даних з врахуванням опису синтетичного та аналітичного обліку. Обґрунтовано порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності даного підприємства із застосуванням комп'ютерних технологій, а також визначено шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2023 рік. Рік захисту роботи: 2023 рік.

Ключові слова: основні засоби, облік, комп'ютерні технології, автоматизація, «1С: Бухгалтерія для України», внутрішній контроль, електронне документування.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. Організаційно-теоретичні засади обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних	7
1.1. Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних	7
1.2. Економічна сутність основних засобів, їх класифікація та оцінка	11
1.3. Використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства	16
1.4. Облікова політика ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів та її відповідність вимогам НП(С)БО	23
1.5. Мета, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних	28
РОЗДІЛ 2. Стан та вдосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифровізації	34
2.1. Електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.».....	34
2.2. Синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних	39
2.3. Порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій	44
2.4. Шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації	51
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	62
ДОДАТКИ.....	66

ВСТУП

Актуальність теми. В наш час, коли автоматизована обробка даних стає невід'ємною частиною бізнес-процесу на підприємстві, правильний облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів є ключовими факторами для забезпечення фінансової стабільності й ефективного управління ресурсами підприємства. Основні засоби є важливою частиною активів підприємства і основними елементами для забезпечення виробничого процесу. Правильний облік руху основних засобів дозволяє управлінським органам швидко приймати рішення, стосовно фінансових витрат на купівлю, ремонт і заміну основних засобів. Ефективний внутрішній контроль також має вирішальне значення в підтримці точності і надійності обліку даних. Належна перевірка наявності та надходження основних засобів дозволяє виявляти потенційні помилки і шахрайські дії, які можуть привести до серйозних фінансових наслідків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів досліджувались в роботах таких вчених як: Антоненко Н.В., Бондар М.І., Кравченко О.В., Кужельний М.В., Кузьмінський Ю.А., Ловінська Л.Г., Петренко А.Я, Петрик О.А., Побережниченко М.В., Попова В.Д., Прохар Н.В., Селезньова О.В., Скоробагатько А.Ю., Стасенко С.С., Трещенко Л.О., Фрундіна Л.І., Холодняк В.С. та інші.

Мета і завдання дослідження. Дослідити фактичний стан обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних й визначити шляхи його удосконалення.

Завдання кваліфікаційної бакалаврської роботи:

- описати організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних;
- охарактеризувати економічну сутність основних засобів, їх класифікацію та оцінку;

- розкрити використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства;
- розглянути облікову політику ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів та її відповідність вимогам НП(С)БО;
- визначити мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.
- розглянути електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.»;
- описати синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних;
- обґрунтувати порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій;
- визначити шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації.

Об'єктом дослідження є фінансово-господарська діяльність підприємства в частині операцій з основними засобами в умовах автоматизованої обробки даних.

Предметом дослідження є теоретичні положення та практика обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.

Методи дослідження. Під час проведення дослідження використано діалектичний метод пізнання економічних явищ і процесів у безперервному їх розвитку та взаємозв'язку. Також у роботі було використано загальнонаукові методи дослідження: моделювання – для визначення сутності основних засобів, їх класифікації та оцінки, організаційно-технологічних особливостей діяльності ТОВ «А.Т.К.», мети, завдань та джерел інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних; аналіз –

для визначення відповідності облікової політики ТОВ «А.Т.К.» вимогам НП(С)БО; синтез – електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.», їх синтетичний та аналітичний облік в умовах автоматизованої обробки даних; дедукція – розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій; порівняння – шляхи удосконалення операцій обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації. Схематичний метод були використані для більш наочного зображення та порівняння результатів дослідження.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. В кваліфікаційній бакалаврській роботі розглянуто історичні та сучасні підходи до визначення сутності основних засобів; розкрито використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства; досліджено облікову політику базового підприємства на її відповідність Національним Положенням (Стандартам) бухгалтерського обліку, а також визначено мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних. Розкрито електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів досліджуваного підприємства в умовах автоматизованої обробки даних з врахуванням опису синтетичного та аналітичного обліку. Обґрунтовано порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності даного підприємства із застосуванням комп'ютерних технологій, а також визначено шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення кваліфікаційної роботи можуть бути використані як база для

вдосконалення системи обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дослідження були апробовані на VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених: «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасні концепції розвитку» (м. Київ, КНЕУ, 11 травня 2023 року).

Інформаційна база дослідження є законодавчі та нормативно-правові документи, які регламентують ведення бухгалтерського обліку, внутрішнього контролю та порядок складання фінансової звітності в Україні; наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій; підручники, навчальні посібники з обліку та внутрішнього контролю; обліково - аналітична інформація ТОВ «А.Т.К.».

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «А.Т.К.» В УМОВАХ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ

1.1 Організаційно-технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних

ТОВ «А.Т.К.» є аграрною компанією, яка займається виробництвом насіння, вирощуванням олійних та зернових культур в Україні, компанія має земельний банк площею понад 31 тис. га, розташований в Житомирській, Вінницькій та Хмельницькій областях, що дає змогу займатися землеробством.

Основною продукцією компанії є: шрот соєвий, кукурудза, соя, квасоля, ріпак, пшениця, ячмінь.

Компанія надає послуги з передпродажної підготовки зернових, оренди майнового комплексу та суборенда земельних ділянок, вирощування соняшника та кукурудзи, перевезення автомобільним транспортом зернових.

Так як ТОВ «А.Т.К.» є аграрним підприємством, то для нього земля є найважливішим та постійним ресурсом, з урахуванням особливостей збереження та використання її в процесі аграрної діяльності, залежно від конкретних природних та метеорологічних умов. Земля є природним фактором та відноситься до основних засобів в сільському господарстві, що не підлягає зносу та амортизації, але потребує фінансових заходів, спрямованих на підвищення родючості землі. Бухгалтерський облік земельних угідь ведеться згідно загальними правилами, встановленими НП(С)БО 7 «Основні засоби» [1].

У силу своєї специфіки земельні ділянки є особливим об'єктом власності підприємства, вони відрізняються від інших об'єктів власності та потребують

індивідуального підходу до вирішення бухгалтерських питань. При розробці системи обліку земельних ділянок необхідно враховувати її унікальні особливості, що відрізняють її від інших типів об'єктів обліку.

Можна виділити основні завдання бухгалтерського обліку земельних ділянок в умовах автоматизованої обробки даних:

- 1) створення інформаційної бази, яка буде вести облік стану земельних ділянок, контролювати рух земельних ділянок і реєструвати їх зміни в складі та вартості;
- 2) правильне відображення всіх господарських операцій пов'язаних з надходженням та використанням земельних ділянок.

Для відображення земельних ресурсів ТОВ «А.Т.К.» використовує такі об'єкти як права користування на землю, капітальні витрати на її поліпшення. Бруханський Руслан стверджує, що «землі як об'єкта власності розглядати її відображення в бухгалтерському обліку важливо стосовно способу набуття права власності та права користування» [2, с. 307].

Для обліку земельних ділянок необхідно мати свідоцтво про право власності або постійного користування. Кожна земельна ділянка є окремою одиницею обліку і визначається за її площею та вартістю. Підприємство обліковує земельні ділянки на підставі договорів оренди землі, в якому вказуються основні умови, що вплинуть на відображення землі в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності. У випадку, коли відсутній акт приймання-передачі паю, можуть виникнути проблеми з урахуванням необхідної інформації в документах, що може призвести до порушення прав як орендаря так і орендодавця. Зазвичай договір складається терміном не менше 7 років, а оптимальним є термін 8-10 років. Довший термін оренди дозволяє здійснити землеустрій, ввести раціональний сівозмін, стимулює інвестування для підвищення родючості ґрунтів та покращення пасовищ, сприяє збільшенню інтенсивності сільськогосподарського виробництва.

ТОВ «А.Т.К.» веде бухгалтерський облік в програмі «1С: Бухгалтерія для України». В систему вноситься така інформація про земельну ділянку: прізвище, ім'я і по батькові орендаря та його кадастровий номер, інвентарний номер, площа

у га, площа у га по витягу, частка, серія акту, його номер та дата, сума оцінки по витягу, назві сільської ради (рис.1.1).

Рисунок 1.1 – Облік земельних ділянок в «1С: Бухгалтерія для України»
Джерело: розроблено автором

Інвентаризація площ земельних угідь є обов'язковою процедурою для правильного та достовірного бухгалтерського обліку. Ця процедура передбачає проведення інвентаризації всіх земель, що належать підприємству на правах власності, а також тих, що взяті на правах користування та оренди. Згідно з Положенням про інвентаризацію активів і зобов'язань [3] та Методичними рекомендаціями з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств [4], інвентаризація земельних ділянок проводиться в розрізі видів сільськогосподарських угідь (рілля, пасовища, сіножаті, ліси, водойми, землі запасів), а результати інвентаризації заносяться до інвентаризаційного опису. Однак, у зв'язку з тим, що у зазначеному описі наводяться лише узагальнені відомості про кількість та вартість земель, закріплених за окремими підрозділами, контрольна функція обліку земельних ресурсів знижується. Для підвищення ефективності внутрішнього контролю

підприємство використовує додаткові засоби контролю, такі як зведені звіти по кожній земельній ділянці, що дають можливість визначити її точні розміри та стан, а також зведені звіти по всіх земельних ділянках, що дозволяють зробити висновки про загальну кількість та стан землі.

ТОВ «А.Т.К.» з 2019 року співпрацює з маслоекстракційним заводом у селі Адампіль Хмельницької області. Основна діяльність заводу полягає в переробці сої, включаючи соєвий шрот, соєву олію, лецитин та соєву оболонку, що дозволяє Компанії розширити свої можливості в виробництві та урізноманітнити свій бізнес. В рамках даного співробітництва Компанія має доступ до нових ринків і продуктів, що сприяють її росту та розвитку в сучасній економіці.

Також одне з найбільших овочесховищ в Україні належить ТОВ «А.Т.К.». Завдяки використанню новітніх європейських технологій він дозволяє зберігати насіння та засоби захисту рослин з високою якістю та безпекою, що дозволяє Компанії ефективно виробляти продукцію та забезпечувати своїх клієнтів якісними та безпечними продуктами.

ТОВ «А.Т.К.» має власний насіннєвий завод, який є сучасним комплексом з високотехнологічним обладнанням для переробки, зберігання та транспортування соєвого насіння. Завод має повний цикл обробки насіння, включаючи його прийняття, грубу та тонку очистку, ділення на фракції, розподіл за кольором та розміром, упаковку та протравлення.

Компанія побудувала нафтобазу в селі Печанівка Романівського району Житомирської області, що складається з чотирьох резервуарів. Крім того, нафтобаза обладнана трьома постами зливу та двома постами автоналиву.

Отже, діяльність ТОВ «А.Т.К.» відрізняється певними організаційно-технологічними особливостями, які мають прямий вплив на облік та внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів у контексті автоматизованої обробки даних.

1.2 Економічна сутність основних засобів, їх класифікація та оцінка

Основні засоби є невід’ємною складовою фінансової діяльності будь-якого підприємства. Вони відіграють важливу роль в економічних процесах, тому термінологія, що використовується в обліку основних засобів, має велике значення для правильного відображення цих активів у синтетичному і аналітичному обліку, а також у звітності.

В наші дні облік основних засобів має низку невирішених питань, таких як визначення їх економічної сутності та класифікації відповідно до нормативних актів. Нинішні процедури обліку не дають можливості провести повноцінний економічний аналіз та не надають достатньої інформації для управління підприємством. Регулярні зміни в правовій базі, нестабільне правове регулювання, а також введення в дію Податкового кодексу України призвели до спотворення сутності основних засобів та різних тлумачень експертами щодо їх характеристик.

Багато провідних економістів досліджують питання пов’язані з обліком основних засобів таких як: Бутинець Ф.Ф., Олійник О.В., Добриніна І.О., Галкіна А.В., Холодняк В.С., Кравченко О.В., Стасенко С.С., Небильцова О.В., Пушкар М.С, Войтенко В.І..

Згідно п.4 НП(С)БО 7 «Основні засоби» «основні засоби матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, виконання робіт і надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)» [1].

Відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ), «основні засоби - матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр (крім вартості землі, незавершених капітальних інвестицій, автомобільних доріг загального користування, бібліотечних і архівних фондів, матеріальних активів, вартість яких не перевищує 20000 гривень,

невиробничих основних засобів і нематеріальних активів), що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік)» [5].

Основні засоби, які використовуються в процесі виробництва, розподіляють на групи в залежності від їхньої ролі в цьому процесі. Відповідно до НП(С)БО 7 «Основні засоби», основні засоби класифікують за такими групами [1] (табл. 1.1):

- земельні ділянки;
- капітальні витрати на поліпшення земель, не пов'язані з будівництвом;
- будівлі, споруди та передавальні пристрої;
- машини та обладнання;
- транспортні засоби;
- інструменти, прилади, інвентар (меблі);
- тварини, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю.
- багаторічні насадження, які не пов'язані із сільськогосподарською діяльністю, а також плодоносні рослини;
- інші основні засоби.

Можна виділити загальну класифікацію основних засобів (далі – ОЗ): активні і пасивні основні засоби.

Активні основні засоби є тими засобами, які прямо впливають на виробничий процес, перетворюючи оборотні засоби на готову продукцію. Це можуть бути робочі машини, устаткування, транспортні засоби, вимірювальні та регулюючі прилади, обчислювальна техніка та лабораторне устаткування. З іншого боку, пасивні основні засоби не використовуються активно в виробництві, але все ж необхідні для його здійснення, наприклад, будівлі та споруди (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Класифікація основних засобів

№ з/п	Класифікаційна ознака	Вид основних засобів
1.	Залежно від впливу на виробничий процес	активні і пасивні
2.	За призначенням	виробничі і невиробничі
3.	За використанням	діючі, недіючі, запасні
4.	За джерелами отримання	власні, орендовані, одержані в лізинг

Джерело: сформовано автором на основі [6]

Основні засоби можна класифікувати за їх функціональним призначенням на виробничі та невиробничі. Виробничі засоби безпосередньо залучаються до виробничого процесу або сприяють його здійсненню в матеріальній сфері. З іншого боку, невиробничі основні засоби не беруть участі у процесі матеріального виробництва. Вони призначені переважно для обслуговування житлових та комунальних потреб, задоволення культурно-побутових потреб населення у невиробничій сфері, та інших подібних потреб.

Основні засоби поділяються на діючі, недіючі та запасні залежно від їх використання. До категорії діючих входять всі основні засоби, що використовуються в господарській діяльності підприємства. До недіючих відносяться ті основні засоби, що тимчасово не використовуються через консервацію окремих об'єктів або приміщень (цехів) підприємства. Запасні основні засоби представляють собою різне устаткування, яке знаходиться в резерві і використовується для заміни об'єктів основних засобів, що вибули або потребують ремонту [6, с. 130].

Основні засоби можна класифікувати за джерелами їх отримання, функціями, які вони виконують у виробничому процесі, та станом:

За джерелами отримання основні засоби поділяються на:

- власні - основні засоби, які були придбані або виготовлені самим підприємством;
- орендовані - основні засоби, що були отримані в оренду від іншого підприємства;
- одержані в лізинг - основні засоби, які були отримані від лізингової компанії на умовах довгострокової оренди з подальшим правом викупу;

За функціями, які основні засоби виконують у виробничому процесі, їх можна поділити на: основні засоби, які безпосередньо беруть участь у виготовленні продукції. До цієї категорії можна віднести робочі машини, устаткування, виробничий та господарський інвентар, оскільки вони безпосередньо задіяні у виготовленні продукції, основні засоби, які допомагають у виготовленні продукції. До цієї категорії належать вимірювальні та регулюючі прилади, обчислювальна техніка, лабораторне устаткування, оскільки вони не виготовляють продукцію, але допомагають у дотриманні усіх необхідних вимог щодо виготовлення якісного продукту. Основні засоби, які сприяють процесу виробництва. Ця категорія включає будівлі, споруди, транспортні засоби, які не беруть безпосередньої участі і не допомагають виробництву, а лише створюють необхідні умови для його здійснення. Наприклад, будівлі та споруди є необхідними для забезпечення приміщень виробництва, складів, офісів тощо. Транспортні засоби є необхідними для доставки виготовленої продукції на ринки збуту або до складів, а також для доставки сировини на виробництво. Ці основні засоби допомагають створювати необхідні умови для ефективного виконання виробничого процесу. Використання таких основних засобів допомагає підприємству зробити свої операції більш ефективними, зменшити час і зусилля, а також підвищити конкурентоспроможність на ринку.

Крім того, що основні засоби потрібно класифікувати для зручного обліку, також їх необхідно оцінювати. Фактично, оцінка основних засобів у бухгалтерському обліку є однією з ключових умов. Оцінка основних засобів допомагає підприємству отримати об'єктивну інформацію про їх стан, вартість та ефективність використання, що є необхідним для прийняття рішень щодо планування, інвестування та управління ресурсами підприємства.

Існує кілька типів оцінки вартості основних засобів, які залежать від їх стану, характеру та часу, коли проводиться оцінка (рис.1.2).

Первісна вартість – «історична (фактична) собівартість необоротних активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих), витрачених для придбання (створення) необоротних активів» [1].

Рисунок 1.2 – Класифікація оцінки основних засобів

Джерело: сформовано автором на основі [1]

Справедлива вартість – «сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов’язання за звичайних умов на певну дату» [1].

Переоцінена вартість – «вартість необоротних активів після їх переоцінки» [1]. Переоцінка основних засобів підприємства є важливою, в разі виникнення кредитних відносин, майнових спорів, купівлі-продажу, реструктуризації компанії, інфляційних процесів, пошкодження, морального старіння. Цей процес включає дооцінку або оцінку об’єкта, що призводить до збільшення або зменшення його відповідно. Переоцінка дає можливість відображати реальну вартість основних засобів в сучасних умовах господарювання.

У відповідності до НП(С)БО 7 «Основні засоби» [1], компанія може переоцінювати об’єкти основних засобів, якщо їх залишкова вартість суттєво відрізняється від їх справедливої вартості на дату балансу. Фактично, переоцінена вартість є справедливою вартістю об’єкта основних засобів, яка відображає вартість, за якою об’єкт можна продати або обміняти на інші активи у сучасних умовах господарювання.

Одним з основних завдань бухгалтерського обліку полягає в тому, щоб

надавати користувачам повну, правдиву інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів компанії. Це включає оцінку активів, зокрема основних засобів. Застосування оцінки основних засобів за їх справедливою вартістю під час складання фінансової звітності дозволяє відображати реальну вартість цих показників. Проведення переоцінки об'єктів основних засобів вчасно допомагає забезпечити точність фінансової звітності та, наслідок, підвищити ефективність прийняття управлінських рішень.

Вартість, яка амортизується – «первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості».

Залишкова вартість – «Різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу і сумою його накопиченої амортизації (зносу)» [1].

Ліквідаційна вартість – «Сума коштів або вартість інших активів, яку підприємство очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання, за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією)» [1].

Отже, основні засоби є важливими елементами виробничого процесу, а їх класифікація та оцінка відіграють ключову роль у зручному обліку та прийнятті управлінських рішень. Це допомагає підприємствам ефективно використовувати ресурси та контролювати стан та вартість основних засобів.

1.3 Використання інформаційних технологій щодо автоматизації обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства

Застосування програмного забезпечення для ведення бухгалтерського обліку є невід'ємною складовою фінансової діяльності більшості підприємств. Однією з найбільш використовуваних програм для цієї мети є «1С: Бухгалтерія для України», розроблена фірмою «1С». Програма пропонує вбудовану об'єктно

орієнтовану-мову програмування та розвинуте інтерактивне середовище, які дають можливість користувачам налаштовувати типові конфігурації відповідно до їх власних потреб, або навіть повністю переписувати їх. При створенні програми враховувалися особливості обліку в Україні, зокрема можливість ведення одночасного бухгалтерського та податкового обліку, що у сучасних умовах є досить актуальним та практичним фактором.

Програма «1С: Бухгалтерія для України» є популярним інструментом для автоматизації бізнес-процесів різноманітних організацій, незалежно від їх розміру та напрямку діяльності. За відгуками користувачів, цей системний продукт значно полегшує їх роботу та дозволяє ефективніше вести бізнес [7, с.138].

Забезпечення раціонального вибору підходящого програмного продукту для автоматизації бухгалтерського обліку та його ефективне використання в процесі обробки облікових даних дозволяє підприємству досягнути наступних переваг:

- оперативне введення даних: застосування відповідного програмного продукту дозволяє зручно та швидко вводити облікові дані, що сприяє оперативності процесу обліку;
- обробка та формування інформаційного масиву: програмне забезпечення забезпечує автоматичну обробку та формування вихідних даних бухгалтерського обліку, що дозволяє отримувати необхідну інформацію швидко та ефективно;
- внутрішній контроль інформації: правильно обране програмне забезпечення дозволяє забезпечити внутрішній контроль інформації, що сприяє виявленню та усуненню можливих помилок чи неузгодженостей в облікових даних;
- зменшення ручної праці: використання автоматизованого програмного продукту дозволяє зменшити необхідність в ручній роботі, що сприяє ефективному використанню ресурсів підприємства та збільшує продуктивність бухгалтерів;
- підвищення якості та ефективності роботи бухгалтерів: застосування програмного забезпечення допомагає бухгалтерам виконувати свої обов'язки

з вищою точністю та швидкістю, що сприяє підвищенню якості та ефективності їхньої роботи;

- удосконалення процесу обліку та формування фінансової звітності: автоматизоване програмне забезпечення сприяє удосконаленню процесу організації бухгалтерського обліку та формуванню фінансової звітності підприємства. Це дозволяє підприємству забезпечити точність, зрозумілість та надійність фінансової звітності, що в свою чергу сприяє покращенню системи менеджменту [8, с. 96].

Підсистема «Облік основних засобів» є частиною програмного забезпечення, яке дозволяє автоматизувати процеси управління основними засобами на підприємстві. Її функціонал базується на створенні та підтримці інформаційної бази, яка містить дані про наявність основних засобів, зібраних в інвентарній картотеці. Бухгалтер відповідає за документування первинної інформації, контроль за наявністю та рухом основних засобів, а також видачу необхідної інформації для друку або відображення на екрані дисплея. У системі передбачені такі операції, як введення в експлуатацію, реєстрація в обліку, списання, нарахування амортизації, модернізація, передача і списання. Для нарахування амортизації можна розподілити суму між кількома рахунками або об'єктами аналітичного обліку, а для основних засобів, які використовуються сезонно, можна використовувати графіки нарахування амортизації.

Надходження основних засобів здійснюються в розділі «Надходження товарів і послуг» (рис.1.3). У разі покупки обладнання необхідно вибрати вкладку «Обладнання» та внести всю необхідну інформацію про контрагента, склад, на якому знаходиться обладнання, а також список придбаних основних засобів. У разі потреби можна додати елемент до довідника, в групу «Устаткування щодо встановлення», якому призначено рахунок обліку 1521. Після створення документа програма буде враховувати цю інформацію при обліку придбаних основних засобів.

← → ☆ Надходження товарів і послуг 0000-005775 від 06.12.2022 10:01:50 (Покупка, комісія)

Провести и закрыть Записать Провести Создать на основании Оригинал Друк ШК Друк Заповнити Еще ?

Номер: 0000-005775 Дата: 06.12.2022 10:01:50 Вид операції: Покупка, комісія

Контрагент: БЕМЕЛ, ТОВ Организация: АТК

Договір: № 6/н від 09.05.2022 р. На склад: Десятинна

Документ розрахунків: [Ціна не включає ПДВ](#)

Є оригінал (06.12.2022 Оля_Чернишова) ☐ Склад в табличній частині

Товари Послуги (2) Зворотна тара Рахунки розрахунків Додатково

Добавить ↑ ↓ Підбір Еще

N	Номенклатура	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума без ПДВ	% ПДВ	Сума ПДВ	Всього	Рахунок вит...	Субkonto
1	Виготовлення карнизу з масив... Виготовлення карнизу з масиву липи	1,000	67 201,16	67 201,16	20%	13 440,24	80 641,40	1521	Ліфт пасажирс Десятинна
2	Виготовлення карнизу з масив... Виготовлення карнизу з масиву липи	1,000	67 201,17	67 201,17	20%	13 440,23	80 641,40	1521	Ліфт пасажирс Десятинна

Рисунок 1.3 – Надходження основних засобів в «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

Після того, як всі витрати, пов'язані з придбанням та монтажем основного засобу, були відображені в обліку, і первісна вартість була сформована, створюється документ «Введення в експлуатацію». З цієї дати починається термін використання основного засобу на підприємстві, а також нарахування амортизації.

Під час заповнення цього документа потрібно звернути увагу на правильне внесення всіх необхідних даних. Наприклад, вибрати правильний «Вид операції», який повинен бути «Об'єкти будівництва», а не «Устаткування», оскільки на ньому накопичені всі витрати, що становлять первісну вартість основного засобу. Далі, вказати «Об'єкт будівництва», який вводиться в експлуатацію, «Підрозділ», де буде використовуватися основний засіб, та «Рахунок інвестицій», який автоматично заповнюється при виборі виду операції «Об'єкти будівництва» (рис. 1.4).

← → ☆ Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000059 от 20.12.2022 00:00:00

Провести и закрыть Записать Провести Создать на основании Друк

Еще ?

Номер: 0000-000059 від: 20.12.2022 00:00:00 Вид операції: Устаткування

Подія ОЗ: Ввод в експлуатацію Організація: АТК

Основні засоби Облікові дані Додатково Комісія

Устаткування: Стационарный генератор QIS 225 VOD безшумный

Склад: Десятинна

Підрозділ: Адміністрація

Рахунок інвестицій: 1521

Податкове призначення устаткування (ПДВ): Обл. НДС

Основні засоби

Добавить ↑ ↓ Заполнить Подбір

Еще

N	Код	Основний засіб	Інвентарний номер
1	00-001963	Стационарный генератор QIS 225 VOD безшумный	00-001963

Рисунок 1.4 – Введення в експлуатацію ОЗ в «1С: Бухгалтерія для України»
Джерело: розроблено автором

Після того, як таблична частина документа буде заповнена за допомогою кнопки «Додати» або можливості підбору, необхідно повернутися до верхньої частини документа та розрахувати первісну вартість основного засобу, який вводиться в експлуатацію, натиснувши кнопку «Розрахувати суми». Однак, щоб закрити документ, потрібно заповнити решту обов'язкових полів, таких як «Облікові дані», «Додатково» та «Комісія», які використовуються для обліку основного засобу в експлуатації.

На закладці «Облікові дані» (рис. 1.5) містяться важливі дані про бухгалтерський та податковий облік основних засобів, такі як інформація про матеріально-відповідальну особу, рахунки для обліку ОЗ, нарахування амортизації, способи нарахування та відображення її в обліку, а також про ліквідаційну вартість та термін корисного використання. Закладки «Додатково» та «Комісія» необхідні для заповнення типової форми ОЗ-1, яку можна створити та роздрукувати за допомогою спеціальної кнопки «Форма ОЗ-1». Документ «Введення в експлуатацію» генерує кореспонденції рахунків.

← → ☆ Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000059 от 20.12.2022 00:00:00

Провести и закрыть Записать Провести Создать на основании Друк

Номер: 0000-000059 від: 20.12.2022 00:00:00 Вид операції: Устаткування

Подія ОЗ: Ввод в експлуатацію Організація: АТК

Основні засоби Облікові дані Додатково Комісія

Загальні відомості

МВО: Андрієвський Станіслав Костянтинович

Рахунок: 104 Податкове призначення (ПДВ): Обл. НДС

Параметри нарахування амортизації

Рахунок нарахування амортизації: 131 ☒ Нарховувати амортизацію

Рахунок обліку дооцінок ОЗ: 411 Податкова група ОЗ: Група 4: Машины и оборудование

Спосіб нарахування амортизації: Прямолінійний

Способи відображення витрат по амортизації: Аморт. ОЗ (рах. 92)

Графік амортизації по року: Ліквідаційна вартість: 0,00

Строк корисного використання (БО): 60 (5 років)

Коментар: Десятинна Відповідальний: Оля_Чернишова

Рисунок 1.5 – Введення основних засобів в «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

У програмі створюється документ «Модернізація й ремонт основних засобів», який використовується для відображення операцій із ремонту та модернізації основних засобів в обліку. Якщо відповідний аналітичний об'єкт в довіднику має опцію «Виробничі», то в документі з'являється група реквізитів «Зміна балансової вартості», де можна ввести або змінити дані про витрати на модернізацію об'єкта. Ці витрати можуть бути віднесені до валових витрат в податковому обліку за звітний період або до збільшення балансової вартості відповідної групи в податковому обліку.

Документ «Закриття періоду» у частині нарахування амортизації використовує для розрахунків реквізити довідника «Основні засоби», то перед його уведенням довідник повинен бути заповнений, щоб забезпечити правильність розрахунків. За допомогою цього документа можна щомісячно нараховувати амортизацію за всіма необоротними активами у бухгалтерському Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством обліку. Метод нарахування амортизації у бухгалтерському обліку для кожного об'єкта задають у реквізиті «Метод розрахунку зносу» довідника «Основні засоби» [9, с. 41].

Також в програмі є можливість здійснювати внутрішній контроль ОЗ - це система заходів, спрямованих на забезпечення точності та достовірності даних про основні засоби в обліковій програмі «1С: Бухгалтерія для України». До таких заходів можуть входити перевірки правильності введення даних, відповідності даних стандартам бухгалтерського обліку, контроль за документообігом, аудит даних та інші процедури.

Система внутрішнього контролю ОЗ в «1С: Бухгалтерія для України» може забезпечувати перевірку різних параметрів обліку, таких як правильність введення даних про основні засоби, правильність розрахунку амортизації, відповідність даних документам, які їх підтверджують, і багато іншого. Ця система дозволяє забезпечити точність та достовірність даних про основні засоби, що в свою чергу сприяє ефективному управлінню витратами на утримання та експлуатацію основних засобів.

В програмі можна здійснювати інвентаризацію ОЗ. Для цього необхідно внести дані щодо результатів інвентаризації в інформаційну базу даних за допомогою документа «Інвентаризація основних засобів». У таблиці на вкладці «Основні засоби» вносять інформацію про основні засоби відповідного підрозділу та організації, а кнопкою «Заповнити» можна заповнити інформацію автоматично на основі бухгалтерських даних. На вкладці «Комісія» вводять інформацію про підстави проведення інвентаризації та її учасників. Дані, внесені в документ «Інвентаризація основних засобів», не будуть відображені у бухгалтерському та податковому обліку.

Після проведення інвентаризації можна провести наступні операції. У разі виявлення недостачі основних засобів їх можна списати, а вартість списаних засобів віднести на винних осіб. Якщо такі особи відсутні, або суд відхилив штраф з винних осіб, то вартість недостачі слід списати на витрати (за допомогою документа «Списання основних засобів»). За допомогою документа «Переміщення основних засобів» можна змінити місцезнаходження основних засобів, які були виявлені в надлишку в одному підрозділі та в недостачі в іншому.

Крім того, можна ввести в експлуатацію ОЗ, які були виявлені з надлишком

в результаті інвентаризації. Ці ОЗ будуть оприбутковані за поточною ринковою ціною та будуть відображені у фінансових результатах підприємства як нереалізаційних дохід у документі «Введення в експлуатацію ОЗ» з операцією «За результатами інвентаризації».

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що використання програми «1С: Бухгалтерія для України» для автоматизації обліку та внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у діяльності підприємства, має багато переваг. Це дозволяє ефективно збирати, обробляти та аналізувати дані про рух основних засобів, забезпечує точність та надійність обліку, а також спрощує процеси звітності та контролю.

1.4 Облікова політика ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів та її відповідність вимогам НП(С)БО

Підприємство самостійно розробляє облікову політику відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до складання фінансової звітності» і формалізує її в наказі або положенні про облікову політику.

Колісник О.П. стверджує, що «Формування облікової політики щодо основних засобів є одним з найважливіших і принципових етапів розробки складання документа про облікову політику підприємства. Згідно з чинним бухгалтерським законодавством підприємство самостійно визначає свою облікову політику, зміст якої залежить від специфіки його діяльності. Тому, формуючи облікову політику, слід враховувати фактори, які на неї впливають.» [10, с. 1153].

Основні фактори, що впливають на облікову роботу підприємства, включають: форма власності та юридичний статус підприємства; галузева приналежність та вид економічної діяльності, поточні і довгострокові цілі підприємства та стратегія фінансово-господарського розвитку, особливості діяльності, включаючи виробничі, комерційні, фінансові та управлінські аспекти.

конкретна господарська ситуація [11, с 121].

Під час визначення об'єктів та елементів облікової політики необхідно чітко розрізняти, що об'єктом облікової політики підприємства є об'єкт обліку, щодо якого існують альтернативні варіанти обліку, передбачені нормативно-правовими документами.

Облік основних засобів є однією з найскладніших задач у методичному плані, особливо для підприємств зі специфічними особливостями функціонування, які можуть мати складну структуру, велику кількість рухомого та нерухомого майна, різноманітність видів основних засобів. У цьому контексті розглянемо методику обліку основних засобів на прикладі ТОВ «А.Т.К.».

У «Наказі про облікову політику», зазначені основні вимоги та правила, які повинні бути дотримані щодо реєстрації та обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві (рис 1.6).

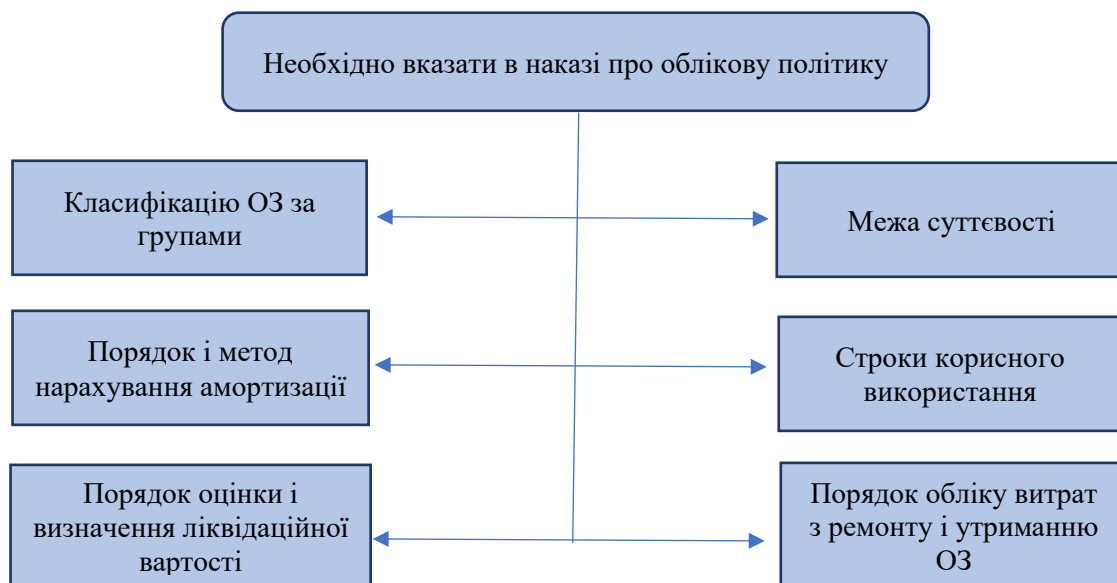

Рисунок 1.6 – Основні положення з обліку основних засобів ТОВ «А.Т.К.»

Джерело: розроблено автором за [12]

У НП(С)БО 7 «Основні засоби» зазначено основну класифікацію основних засобів для бухгалтерського обліку. Проте, за Методичними рекомендаціями з обліку основних засобів, підприємство може доповнювати цю класифікацію шляхом групування основних засобів за типами, наприклад, на власні, орендовані, у процесі експлуатації, у запасі, в ремонті, на модернізації, реконструкції, добудові, в частковій ліквідації тощо [13].

Придбані (створені) основні засоби зараховуються на баланс підприємства і в подальшому відображаються за первісною (історичною) вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів.

Первісна вартість основних засобів включає суми, сплачені постачальникам активів і підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (за вирахуванням непрямих податків, які підлягають відшкодуванню); непрямі податки, які пов'язані з придбання основних засобів і не підлягають відшкодуванню; витрати на транспортування, установку, монтаж і налагодження основних засобів; інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведення основних засобів до стану, в якому вони придатні для використання.

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта, яке веде до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта.

Витрати, які здійснюються для підтримання об'єкта основних засобів у робочому стані, і витрати на оплату відсотків за користування кредитом включаються до складу витрат звітного періоду.

Нормативний строк експлуатації основного засобу визначається відповідно до його технічних та економічних характеристик. Однак, для конкретного підприємства строк корисного використання може бути коротшим за нормативний, оскільки він враховує наміри керівництва щодо використання об'єкта виробництва з урахуванням досвіду та оцінки ринкової ситуації. Строк корисного використання відображає перспективу використання основного засобу на підприємстві та може бути коротшим за нормативний строк експлуатації, що свідчить про раціональне використання ресурсів та планування ефективного використання основних засобів.

При обліку основних засобів необхідно враховувати строк їх корисного використання. Якщо передбачено, що очікуваний строк використання об'єкта буде суттєво відрізнятися від попередніх оцінок через модернізацію, реконструкцію, зміну попиту на продукцію тощо, то сума амортизації за рік повинна бути

відповідним чином відкоригована.

У НП(С)БО 7 «Основні засоби» вказано, що підприємство може самостійно встановлювати строк корисного використання основних засобів з урахуванням очікуваного використання, фізичного та морального зносу, правових обмежень та інших факторів [1].

Основні засоби - це матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх в процесі виробництва, постачання товарів, надання послуг або здавання в оренду іншим особам. Для визнання активів як основних, їх очікуваний строк корисного використання (експлуатації) повинен бути більше одного року (або операційного циклу, якщо він більше за рік), а їх вартість повинна перевищувати 20 000 гривень [5].

Класифікація ОЗ та строки корисного використання на ТОВ «А.Т.К.» відображені в табл. 1.2.

Таблиця 1.2 – Класифікація основних засобів та строки корисного використання

№ з/п	Група основних засобів	Строк корисного використання
1	Будівлі та споруди	будівлі – 240 міс. споруди – 180 міс.
2	Інше обладнання	144 міс
3	Машини та обладнання	60 міс.
4	Транспортні засоби	60 міс.
5	Меблі, побутова техніка	60 міс.
6	Прибори, інструменти, інвентар	48 міс.
7	Оргтехніка та телефони	48 міс.

Джерело: розроблено автором на основі облікової політики ТОВ «А.Т.К.»

Підприємство має право самостійно встановлювати мінімальну вартість об'єкта основних засобів та вартісні ознаки предметів, які входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів.

Визначення ліквідаційної вартості нових об'єктів, що додаються до складу основних засобів, на кілька років вперед є складним завданням. ТОВ «А.Т.К.» має ліквідаційну вартість, що дорівнює нулю.

Згідно чинного законодавства існують такі методи амортизації як:

1. виробничий;
2. зменшення залишкової вартості;

3. прямолінійний;
4. подвійного зменшення залишкової вартості;
5. кумулятивний;
6. метод, передбачений ПКУ.

Амортизація основних засобів призначена для поетапного списання їх вартості протягом строку корисного використання. На ТОВ «А.Т.К.» використовує прямолінійний метод. Нарахування амортизації починається з місяця, який настає за місяцем введення основного засобу в експлуатацію.

Земельні ділянки, що знаходяться у власності, не підлягають амортизації відповідно до чинного законодавства. Однак, якщо на земельній ділянці знаходяться будівлі, то компанія має право на їх користування та нарахування амортизації на вартість будівель, а не на землю, на якій вони розташовані.

«Виділення об'єктів обліку основних засобів також доволі довільне, бо за нормативними вимогами об'єктом є:

- закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього;
- конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій;
- відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, внаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс – певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно;
- інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється підприємством;
- у випадку коли один об'єкт основних засобів складається з частин, які мають різний строк експлуатації, кожна з частин може визнаватись у бухгалтерському обліку як окремий об'єкт основних засобів» [1].

Якщо залишкова вартість об'єкта основних засобів сильно відрізняється від його реальної вартості на дату балансу, то підприємство може змінити оцінку цього об'єкта. Якщо така зміна відбувається, то всі інші об'єкти в цій групі основних

засобів також будуть переоцінені на ту саму дату. Керівник підприємства може видати наказ про переоцінку основних засобів.

Отже, облікова політика ТОВ «А.Т.К.» щодо основних засобів відповідає вимогам НП(С)БО, забезпечуючи належний облік, оцінку та відображення цих активів.

1.5 Мета, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних

У сучасній цифровій економіці підприємства повинні бути ефективними та конкурентоспроможними, щоб використовувати нові технології та підвищувати якість продукції та послуг, розвиватися науково-технічно та керувати своїми процесами більш ефективно.

При прийнятті важливих управлінських рішень на підприємстві важливо мати надійну та достовірну інформацію з управлінської та бухгалтерської звітності. Недостовірною звітністю може бути наслідком помилок в первинній документації, неправильних бізнес-процесів на підприємстві або зловживань та шахрайства. Впровадження системи внутрішнього контролю допоможе гарантувати надійність та достовірність фінансової інформації, зменшити ризик неправильних управлінських рішень та уникнути фінансових проблем [14, с. 79].

Забезпечення ефективного внутрішнього контролю є надзвичайно важливим для успішної діяльності підприємства. Але виконання цього процесу є досить складним та вимагає значних зусиль. Крім того, особливості перевірки різних об'єктів, масштаб та вид діяльності підприємства, а також рівень організації бухгалтерського обліку можуть значно вплинути на його результативність. Тому стає актуальним питання щодо можливості автоматизації внутрішнього контролю, щоб забезпечити більш ефективну та точну перевірку фінансових процесів та

оптимізувати витрати ресурсів підприємства.

Використання автоматизованих систем і інформаційних технологій для внутрішнього контролю на підприємстві є необхідним з метою підвищення ефективності цього процесу. Це обумовлено наступними чинниками:

- великої кількості різноманітних аналітичних процедур та арифметичних розрахунків, що є досить трудомістким завданням. Автоматизація внутрішнього контролю може покращити ефективність процесу прийняття рішень та забезпечити можливість здійснення різноманітних розрахунків та аналітичних процедур з використанням статистичних методів та методів моделювання;
- необхідність обробки значних обсягів інформації, що належать підприємству, і на основі результатів аналізу розробити рекомендації для запобігання помилок, зловживань та невідповідностей діючому законодавству в майбутньому;
- швидкість і якість проведення обчислень та перевірок є важливими вимогами до процесу контролю. Це означає, що контрольні операції повинні бути ефективними та точними, забезпечуючи найкращі результати в найкоротші терміни;
- об'єкти контролю можуть бути дуже різноманітними та мати відмінні особливості, такі як різні джерела виникнення, структуру та зміст. Це означає, що процес контролю повинен бути гнучким та враховувати індивідуальні особливості кожного об'єкта.
- господарська діяльність підприємств відбувається в циклах, що дозволяє стандартизувати та уніфікувати процес внутрішнього контролю, а також автоматизувати його процедури;
- використання засобів автоматизованої обробки даних зменшує вплив людського фактору на процес контролю і дозволяє швидко та повною мірою виявляти помилки. Система не може навмисно допустити помилку, тому зменшується ймовірність їх виникнення та полегшується їх виявлення.

Метою внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів

ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних полягає в забезпеченні легальності операцій з матеріальними, нематеріальними та фінансовими необоротними активами і точності фінансової інформації за відповідними рахунками. Використання новітніх технологій дозволяє зменшити можливість помилок та швидко отримувати актуальну інформацію про стан необоротних активів. Основна мета контролю - забезпечення ефективного функціонування господарської одиниці та запобігання фінансовим ризикам.

Щодо проведення внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів, при використанні автоматизованих інструментів ТОВ «А.Т.К.» можна застосовувати наступні методики: комплексний аналіз капітальних вкладень, основних засобів, амортизаційних відрахувань, ремонтів та поліпшень тощо.

До завдань внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів через інформаційні засоби відносяться:

- 1) прослідкувати за умовами, які регулюють зберігання та використання основних засобів та ознайомитись з їх складом та структурою. Для цього в програмі «1С: Бухгалтерія для України», необхідно ознайомитися з довідником «Основні засоби» та з довідниками, які пов'язані з ним, наприклад, довідником «Підрозділи» та «Відповідальні особи». Також можна створити звіти, які містять інформацію про основні засоби, їх стан та використання;
- 2) перевірити правильність документування та відображення в бухгалтерському обліку операцій, що пов'язані з придбанням основних засобів. Для цього треба використовувати модуль «Основні засоби» в програмі «1С: Бухгалтерія для України». В цьому модулі можна зареєструвати надходження і вибуття основних засобів, виконати їхню інвентаризацію та провести нарахування амортизації;
- 3) провести оцінку ефективності використання основних засобів та переформулювати цей текст з використанням інших слів. можна використовувати засоби звітності програми «1С: Бухгалтерія для

України», наприклад, звіт «Аналіз зносу основних засобів». Цей звіт дає змогу зробити аналіз рівня зносу основних засобів та визначити, чи потрібно їх замінювати або проводити ремонтні роботи;

- 4) провести перевірку на належне нарахування амортизації, оцінки та переоцінки основних засобів, а також впевнитись у правильному та достовірному відображенні цих операцій у бухгалтерському обліку. Програма «1С: Бухгалтерія для України» містить спеціальні засоби, які допоможуть здійснити контроль. Наприклад, модуль «Бухгалтерія» містить засоби нарахування амортизації та формування звітності щодо основних засобів. Також можна використовувати модуль «Оцінка», щоб проводити оцінку та переоцінку основних засобів;
- 5) перевіряти правильність обліку орендних та лізингових операцій. Для цього необхідно відслідковувати всі відповідні договори та операції, які пов'язані з такими засобами, а також забезпечувати своєчасне нарахування та списання з них відповідних платежів;
- 6) проводити перевірку на законність відображення в бухгалтерському обліку обсягів виконаних ремонтів основних засобів відповідно до обраного методу та переформулювати цей текст з використанням інших слів, залежно від потреб комунікації та контексту. Наприклад, якщо використовується метод списання вартості основних засобів, то необхідно перевіряти правильність нарахування основних засобів за методом списання.

Загалом, програма «1С: Бухгалтерія для України» дозволяє здійснювати внутрішній контроль за рухом основних засобів та їх ефективністю використання. Для цього необхідно відслідковувати всі відповідні операції та забезпечувати своєчасне їх реєстрування в програмі «1С: Бухгалтерія для України». Крім того, слід регулярно проводити перевірки правильності обліку та аналізувати дані, щоб вчасно виявляти та виправляти можливі помилки та недоліки.

Основні джерела інформації для проведення контролю наявності та надходження основних засобів умовами автоматизації обробки даних можуть бути:

- договори купівлі-продажу та договори на капітальне будівництво в електронному вигляді;
- архітектурно-технічні паспорти, розрахунки кошториси, акти прийому-передачі, акти на списання, картки (книги, відомості) інвентарного обліку, розрахунки нарахування амортизації в електронному вигляді;
- записи в облікових регістрах та журналах обліку, таких як: рахунки 10 «Основні засоби», 15 «Капітальні інвестиції» 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», Журнал 4, відомості аналітичного обліку № 4.1, 4.2, 4.3;
- Баланс (Звіт про фінансовий стан) (ф. № 1);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (ф. № 2) в є;
- Звіт про власний капітал (ф. № 4);
- Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5) [15, с. 120].

Внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних ТОВ «А.Т.К.» має наступні переваги:

- ефективність: автоматизована обробка даних дозволяє проводити контроль основних засобів швидше і ефективніше, ніж у ручному режимі. Крім того, автоматизація дозволяє вести моніторинг в реальному часі, що дозволяє швидко виявляти проблеми та вживати заходів для їх вирішення;
- точність: автоматизовані системи внутрішнього контролю допомагають уникнути людських помилок, що можуть виникнути під час ручного обліку;
- автоматична обробка даних також дозволяє зменшити ризик випадкової помилки, оскільки програмне забезпечення буде здатне здійснити перевірку на дотримання заданих параметрів;
- зменшення витрат: автоматизація дозволяє зменшити витрати на працю персоналу, зокрема на оплату праці спеціалістів, які займаються ручним контролем;
- підвищення надійності: автоматична система контролю дозволяє зберегти точність та цілісність даних, що надходять, що робить процес контролю більш надійним.

Підсумовуючи, можна стверджувати що внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних ТОВ «А.Т.К.» є ефективним та надійним засобом зменшення ризику втрати або збитку через невідповідність використання основних засобів з нормативними вимогами та підвищення точності та надійності даних.

РОЗДІЛ 2

СТАН ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НАЯВНОСТІ ТА НАДХОДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОВ «А.Т.К.» В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

2.1 Електронне документування операцій з обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.»

Для ефективного управління підприємством необхідно мати своєчасну, повну і точну інформацію про всі господарські операції, що відбуваються. Основним джерелом такої інформації є документи, які фіксують ці операції. Критично важливо правильно організувати облік, щоб він містив повний перелік економічних фактів і щоб дані, які відображаються були надійними. Належна організація обліку основних засобів сприяє ефективному використанню цих активів і своєчасному відображенню всіх операцій у фінансових записах та звітах. Іншими словами, належна система обліку основних засобів забезпечує оптимальне використання цих активів і своєчасне відображення всіх операцій у фінансовій документації та звітності. Цей облік повинен мати юридичну підтримку, що є ключовим фактором для ефективного управління підприємством. Найважливішим аспектом обліку основних засобів є реєстрація операцій, пов'язаних з цими основними засобами. Первинний документ повинен містити достатньо інформації для ідентифікації об'єкта і відображатися в бухгалтерських записах. Крім того, цей документ є правовою основою для підтвердження існування основних засобів і здійснення різних операцій з ними.

У сучасних умовах ефективний первинний облік може бути забезпечений за допомогою електронного документування. Електронні документи можуть зберігатися в електронній базі даних, що значно полегшує їхнє зберігання, пошук і зручніше ніж паперові документи. Електронні документи також можуть бути легко

перевірені та переслані між різними відділами компанії, що зменшує час та зусилля, необхідні для їх обробки. Застосування електронного документообігу може значно спростити процес первинного обліку і забезпечити більшу точність і надійність даних. Окрім того, електронні документи можуть бути захищені від несанкціонованого доступу за допомогою різноманітних технологій шифрування і автентифікації, що додає додаткового рівня безпеки до бізнес-процесів компанії.

Документування основних засобів є проблемним, через скасування у жовтні 2021 року використання типових форм обліку основних засобів. Внаслідок цього підприємствам зараз доводиться або самостійно розробляти такі документи або скористатися рекомендованими формами документів, які використовуються для суб'єктів державного сектору.

Згідно з нормативно-правовими документами, зокрема наказом «Про затвердження типових форм з обліку основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання», затверджений Міністерством фінансів України від 13 вересня 2016 року № 818 (далі, наказ № 818), встановлюється порядок складання типових форм обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору. Цей порядок був розроблений з метою забезпечення належного обліку та відповідності форм документації сучасним вимогам [19].

Відповідно до наказу № 818, типові форми обліку та списання основних засобів можуть використовуватись як суб'єктами державного сектору, так і комерційними підприємствами. Однак, використання форм, передбачених цим порядком, вважається більш ефективним, оскільки вони відповідають сучасним вимогам обліку.

Варто зауважити, що суб'єкти господарювання мають можливість самостійно оновлювати ці типові форми, проте це повинно бути затверджено наказом про облікову політику. Основним критерієм є дотримання обов'язкових вимог до деталей, які викладені у частині 2 статті 9 Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [20].

Отже, суть полягає в тому, що наказом Міністерства фінансів України встановлено порядок складання типових форм обліку та списання основних засобів

суб'єктами державного сектору, який розроблений з урахуванням сучасних вимог обліку. Хоча суб'єкти господарювання можуть самостійно оновлювати ці форми, вони повинні дотримуватись обов'язкових вимог до деталей, викладених у законодавстві.

ТОВ «А.Т.К.» в більшості випадках використовує первинні документи згідно наказу №818, рекомендований для комерційних підприємств.

Список документів, які використовуються для оформлення операцій з основними засобами на ТОВ «А.Т.К.», залежить від конкретного виду цих операцій (табл. 2.1).

Таблиця 2.1 – Документальне оформлення операцій з основними засобами на ТОВ «А.Т.К.»

№ з/п	Вид господарської операції	Первинні документи
1.	Придбання основних засобів	видаткова накладна
2.	Безоплатне одержання	видаткова накладна
3.	Внутрішнє переміщення	акт внутрішнього-переміщення основних засобів
4.	Створення за рахунок капітальних інвестицій	акт введення в експлуатацію основних засобів
5.	Введення в експлуатацію	акт введення в експлуатацію основних засобів
6.	Нарахування амортизації	розрахунок амортизації основних засобів
7.	Ремонт, модернізація	акт приймання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих основних засобів

Джерело: розроблено автором

Електронні документи можуть бути використані в бухгалтерському обліку, якщо вони відповідають вимогам законодавства щодо електронних документів та електронного документообігу. Суб'єкти господарювання мають право використовувати документи у формі електронних документів в своїй діяльності, з урахуванням положень Закону «Про електронні документи та електронний документообіг» [21] та Закону «Про електронні довірчі послуги» [22].

Електронний документ є документом, в якому інформація записана у вигляді електронних даних і містить всі необхідні реквізити. Він може бути створений, переданий, збережений та перетворений у візуальну форму за допомогою електронних засобів [23, с. 438].

ТОВ «А.Т.К.» використовує для підписання видаткових накладних

(Додаток А) з надходження основних засобів FlyDoc – модуль електронного документообігу в «1С: Бухгалтерія для України».

Переваги використання модуля FlyDoc в облікових системах «1С: Бухгалтерія для України»:

1. Накладання КЕП/ЕЦП та відправлення документів безпосередньо з облікової системи. Модуль FlyDoc дозволяє оперативно відправляти документи без додаткових дій та проміжних кроків.
2. Зберігання документів в одній базі даних облікової системи. Усі вихідні, вхідні електронні документи та квитанції зберігаються в одній інформаційній базі даних, що забезпечує зручний пошук і запобігає втраті документів.
3. Автоматичне створення облікових документів на основі вхідних електронних. Після отримання вхідних документів, вибравши їх на робочому столі FlyDoc та натиснувши кнопку «Створити облікові документи», вони автоматично формуються в обліковій системі «1С: Бухгалтерія для України», що спрощує роботу з документами і уникнення ручного введення даних.
4. Відображення статусу документів: відправлені, доставлені, прийняті, відхилені. Модуль FlyDoc надає користувачам інформацію про поточний статус документів на всіх етапах їх обробки.
5. Контроль відповідності даних в облікових документах «1С: Бухгалтерія для України» та електронних. FlyDoc має функціонал перевірки відповідності даних в облікових та електронних документах. При внесенні змін до облікового документу після відправлення електронного контрагенту, такі документи виділяються червоним кольором, що вказує на невідповідність даних. За допомогою фільтра «Звірка» на робочому столі, можна швидко переглянути ці документи і виправити їх або відправити нові електронні документи, щоб узгодити дані в обліковій системі і з контрагентом.
6. Автоматичне створення, підписання та відправлення електронних документів згідно розкладу. Модуль FlyDoc має «Монітор регламентних завдань», який дозволяє додавати завдання для автоматичної обробки документів за певним графіком. Це дозволяє зменшити кількість необхідних

дій, звільнити час для виконання інших завдань.

Використання модуля FlyDoc в обліковій системі «1С: Бухгалтерія для України» надає багато переваг, таких як швидка відправка документів з підписом, зручне зберігання документів, автоматичне створення облікових документів, відображення статусу документів, контроль відповідності даних і автоматична обробка документів за розкладом. Ці функції спрощують роботу з документами та забезпечують ефективний контроль та обробку інформації.

Відображення інтерфейсу програми зображено на рис. 2.1.

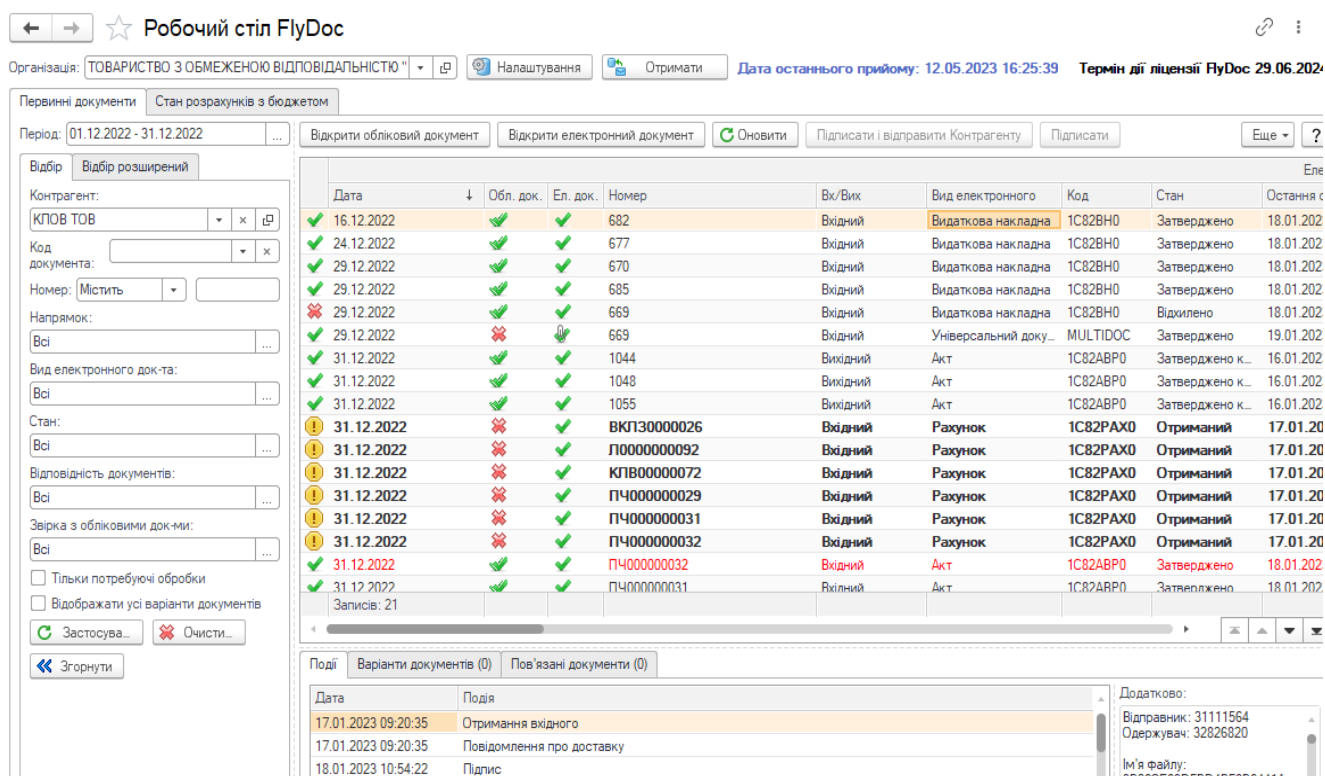

Рисунок 2.1 – Інтерфейс програми FlyDoc

Джерело: розроблено автором

Деякі недоліки використання систем електронного документообігу включають наступне:

- не всі контрагенти підприємства використовують системи електронного документообігу, що перешкоджає електронному обміну документами;
- безоплатний обмін первинними документами доступний лише в окремих системах, що може призводити до фінансових витрат;
- впровадження та адаптація системи електронного документообігу можуть вимагати додаткових затрат часу і зусиль, а також навчання працівників щодо

особливостей роботи з системою;

- якщо виникає збій в роботі локальної версії програми і документи втрачаються, їх автоматичне відновлення неможливе. Щоб уникнути таких ситуацій, ми рекомендуємо зберігати документи у форматі PDF або XML на робочому комп'ютері [24].

Отже, використання електронного документування операцій з обліку та внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів у ТОВ «А.Т.К.» є ефективним інструментом, що сприяє збереженню, швидкому доступу та обміну інформацією. Це сприяє поліпшенню точності обліку, зменшенню ризиків помилок та забезпеченню зручності у проведенні перевірок та внутрішнього контролю.

2.2 Синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних

Для обліку операцій з основними засобами на ТОВ «А.Т.К.» використовуються відповідні бухгалтерські рахунки, які об'єднуються в синтетичні та аналітичні.

Синтетичний облік основних засобів - це метод бухгалтерського обліку, в якому використовуються загальні рахунки для відображення стану основних засобів. Він не надає детальної інформації про кожен окремий засіб, але дозволяє отримати загальний огляд про стан основних засобів у підприємства. Цей підхід дозволяє швидко отримати узагальнену інформацію про вартість, зношування та зміни в обсязі основних засобів .

Синтетичні рахунки використовуються для загального обліку операцій з основними засобами. Вони представляються числами та назвами, і кожен рахунок відповідає певному типу основних засобів або групі операцій.

ТОВ «А.Т.К.» веде облік ОЗ на рахунку 10 «Основні засоби». Згідно

Інструкції «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку, активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» «За дебетом рахунку 10 «Основні засоби» відображається надходження (придбаних, створених, безоплатно отриманих) основних засобів на баланс підприємства, які обліковуються за первісною вартістю, сума витрат, яка пов'язана з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція тощо), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигод, первісно очікуваних від використання об'єкта; сума дооцінки вартості об'єкта основних засобів, за кредитом – вибуття основних засобів внаслідок продажу, безоплатної передачі або невідповідності критеріям визнання активом, а також у разі часткової ліквідації об'єкта основних засобів, сума уцінки основних засобів» [16].

В бухгалтерському обліку ТОВ «А.Т.К.» основні засоби розподіляються на наступні групи: земельні ділянки, будинки і споруди, машини і обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади й інвентар, довгострокові насадження, інші основні засоби.

В обліку для основних засобів, які мають особливості та не підпадають жодній з груп, передбачених раніше, використовується рахунок 11 «Інші необоротні матеріальні активи». Цей рахунок включає такі активи, як бібліотечні фонди, малоцінні необоротні матеріальні активи, тимчасові споруди, природні ресурси, інвентарна тара, предмети прокату та інші необоротні матеріальні активи.

Для зберігання інформації про амортизовану вартість які підлягають амортизації, у Плані рахунків використовується рахунок 13 «Знос необоротних активів». Коли ТОВ «А.Т.К.» придбає об'єкти основних засобів за винагороду або буде їх, це вважається капітальними інвестиціями підприємства, які обліковуються на рахунку 15 «Капітальні інвестиції». Рахунки цього класу (за винятком рахунку 13) є активними і балансовими.

Табл. 2.2 надає інформацію про формування первісної вартості основних засобів залежно від їхнього походження.

Таблиця 2.2 – Порядок формування первісної вартості основних засобів

№ з/п	Шляхи надходження	Формування первісної вартості ОЗ
1.	Одержано безоплатно	Відображення справедливої вартості основних засобів з урахуванням витрат, які передбачені пунктом 8 Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку 7
2.	Придбання	Складається з: сум, що сплачуються постачальнику, за вирахуванням непрямих податків сум ввізного мита; транспортно-заготівельних витрат; інших витрат, пов'язаних із купівлею основних засобів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для застосування у відповідних цілях
3.	Переведення з оборотних активів	Собівартість, яка складається відповідно до НП(С)БО 9 та НП(С)БО 16
4.	Переведення з оборотних активів	Собівартість, яка складається відповідно до НП(С)БО 9 та НП(С)БО 16
5.	Внесення до статутного капіталу	Відповідно до погодженої між засновниками (учасниками) справедливій вартості основних засобів, включаючи витрати, передбачені у пункті 8 Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку 7.
6.	Отримання подібних основних засобів в результаті обміну	Відповідає залишковій вартості об'єкту. Якщо залишкова вартість переданого об'єкта основних засобів перевищує його справедливую вартість, то первісна вартість отриманого в обмін на подібний об'єкт основного засобу буде рівна справедливій вартості переданого об'єкта, включаючи різницю, що виникає в результаті реалізації цього обміну, яка включається до витрат за звітний період.
7.	Отримання неподібних основних засобів в результаті обміну	Справедлива вартість переданого немонетарного активу, збільшена (зменшена) на суму грошових коштів або їх еквівалентів, що була передана в інше підприємство під час обміну, можна переформулювати так: сума грошових коштів або їх еквівалентів, яка була передана в інше підприємство під час обміну, була додана (віднята) від справедливої вартості переданого немонетарного активу.

Джерело: розроблено автором на основі [1, 17, 18]

В журналі-ордері №4 здійснюється синтетичний облік, який включає інформацію про об'єкти, що поступили або вибули, їх первісну вартість, знос та залишкову вартість.

На субрахунку 1521 підприємство веде облік надходження основних засобів, на субрахунку 1522 – виготовлення і модернізацію основних засобів.

Надходження основних засобів в «1С: Бухгалтерія для України» відображається на рис 2.2.

← → ☆ Картка рахунку 1521 за Грудень 2022 р. ATK

Період: 01.12.2022 – 31.12.2022 Рахунок: 1521 ATK

Сформувати Показати настройки 🔍 🔄 Друк 🖨️ Регістр обліку

ATK
Картка рахунку 1521 за Грудень 2022 р.
Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)
Відбір: Номенклатура Равно "Ліфт пасажирський... (зав. № 409332)" И Податк. призн. Равно

Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
				Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								Д 100 134,80
06.12.2022	Надходження товарів і послуг 0000-005775 от 06.12.2022 10:01:50 Услуги	<...> Ліфт пасажирський... (зав. № 409332) Десятина	БЕМЕЛ, ТОВ № 6/н від 09.05.2022 р.	1521	67 201,17	631		Д 167 335,97
Обороти за період та сальдо на кінець					67 201,17		0,00	Д 167 335,97

Рисунок 2.2 – Відображення надходження основних засобів «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

Після придбання нового основного засобу та перерахування коштів на рахунок капітальних інвестицій під субрахунком 1521, потрібно включити його до експлуатації, щоб мати можливість користуватися ним. Для цього необхідно виконати такі кроки: увійти до програмного комплексу, перейти на сторінку «Основні засоби» і вибрати опцію «Введення в експлуатацію» рис. 2.3.

АТК

Картка рахунку 10 за Грудень 2022 р.

Виведені дані: БО (дані бухгалтерського обліку)

Період	Документ	Аналітика Дт	Аналітика Кт	Дебет		Кредит		Поточне сальдо
				Рахунок		Рахунок		
Сальдо на початок								Д 1 653 064 665,88
01.12.2022	Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000049 от 01.12.2022 00:00:00 Ввод в эксплуатацию объекта ОС	Обл. НДС 9 Специализованный вантажний сідловий тягач MAN TGX 18.460 BX 2652 HB	Обл. НДС Сідельний тягач для перевезення напівпричепів MAN TGX 18.460 4x2 BLS Основний	105	1 766 479,13	1521		Д 1 654 831 145,01
01.12.2022	Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000049 от 01.12.2022 00:00:00 Ввод в эксплуатацию объекта ОС	Обл. НДС 8 Специализованный вантажний сідловий тягач MAN TGX 18.460 BX 2663 HB	Обл. НДС Сідельний тягач для перевезення напівпричепів MAN TGX 18.460 4x2 BLS Основний	105	1 766 479,13	1521		Д 1 656 597 624,14
01.12.2022	Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000050 от 01.12.2022 00:00:00 Ввод в эксплуатацию объекта ОС	Обл. НДС Загальний напівпричіп н/пр-тентований SCHMITZ CARGOBULL SCB*S3T BX 3159 XF	Обл. НДС Напівпричіп тентований SCHMITZ CARGOBULL SCB*S3T Основний	105	560 965,09	1521		Д 1 657 158 589,23
01.12.2022	Введення в експлуатацію ОЗ 0000-000050 от 01.12.2022 00:00:00 Ввод в эксплуатацию объекта ОС	Обл. НДС Загальний напівпричіп н/пр-тентований SCHMITZ CARGOBULL SCB*S3T BX 3160 XF	Обл. НДС Напівпричіп тентований SCHMITZ CARGOBULL SCB*S3T Основний	105	560 965,09	1521		Д 1 657 719 554,32

Рисунок 2.3 – Введення в експлуатацію в «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

Після того, як новий об'єкт основних засобів був введений у експлуатацію,

розпочинається нарахування зносу з наступного місяця. В ТОВ «А.Т.К.» застосовується прямолінійний метод нарахування зносу.

Щоб нарахувати амортизацію у програмі «1С: Бухгалтерія для України», потрібно перейти до вкладення «Операції» / «Закриття місяця» і створити новий документ для нарахування амортизації.

Аналітичний облік основних засобів - це метод бухгалтерського обліку, який забезпечує докладну інформацію про рух і стан господарських засобів.

Для ведення детального обліку основних засобів використовуються підрозділи рахунку 10 «Основні засоби». Під підрозділами розуміються групи аналітичного обліку, які відповідають певним типам об'єктів або місць зберігання. У даному випадку, субkonto рахунку 10 «Основні засоби» можуть бути підрозділами «Необоротні активи» та «Місця зберігання». Кожен підрозділ може мати свої власні підрозділи, що дозволяє детально відстежувати рух та стан основних засобів за різними критеріями [25, с.76].

Для детального обліку основних засобів та їх зносу (за винятком інструментів, приладів, інвентарю, малоцінних необоротних матеріальних активів, інвентарної тари та інших необоротних матеріальних активів), кожен об'єкт ведеться окремо у аналітичному обліку.

Це означає, що для кожного окремого основного засобу створюється власний запис, де зберігаються всі важливі дані, такі як дата придбання, вартість, термін експлуатації тощо. Цей облік дає змогу відстежувати стан кожного об'єкту окремо та контролювати процес зносу.

Аналітичний облік основних засобів по кожному об'єкту окремо дозволяє керівництву та бухгалтерам мати детальну інформацію про стан та використання кожного основного засобу. Це важливо для прийняття рішень щодо ремонту, заміни або вибуття з експлуатації об'єктів, а також для аналізу ефективності їх використання.

ТОВ «А.Т.К.» веде аналітичний облік капітальних інвестицій з урахуванням видів основних засобів та окремих об'єктів (інвентарних об'єктів), на які здійснюються капітальні вкладення.

Для здійснення аналітичного обліку основних засобів в програмі «1С: Бухгалтерія для України», потрібно створити карточку для кожного основного засобу. У цій карточці будуть міститися всі необхідні дані про засіб, такі як назва, номер, дата придбання, вартість, постачальник та інші важливі атрибути. Крім основних полів, також будуть доступні відповідні розділи, де можна ввести додаткову інформацію, наприклад, про дату останнього обслуговування, стан засобу, історію переміщень та ремонтів, а також будь-які інші параметри, які можуть бути важливі для аналізу та контролю за основними засобами.

Крім того, програма «1С: Бухгалтерія для України» надає можливості для точного обліку основних засобів та коректного відображення витрат, пов'язаних з ремонтом і модернізацією. Додатково, вона дозволяє вести облік основних засобів у фінансовому виразі (в грошовому виразі) та у натуральному виразі (в фізичних одиницях, наприклад, кількості або обсязі).

Отже використання програмного продукту «1С: Бухгалтерія для України» дозволяє ТОВ «А.Т.К.» автоматизувати синтетичний і аналітичний облік наявності та надходження основних засобів, спрощуючи процес обробки даних і полегшуючи управління активами компанії.

2.3 Порядок розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.» із застосуванням комп'ютерних технологій

Фінансова звітність ТОВ «А.Т.К.» є головним джерелом інформації для аналізу діяльності підприємства. Ці звіти включають інформацію про фінансовий стан компанії, а також про її результати в економічній сфері.

Валюта балансу постійно змінюється через операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства. Цей звіт відображає загальний обсяг фінансових ресурсів і майна, що належать підприємству. Усі активи підприємства

представлені у відповідних розділах активу Балансу, впорядкованих за зростанням їх ліквідності.

Для отримання повної картини про роль основних засобів у господарській діяльності підприємства важливо детально розглянути їх в контексті необоротних активів, як це представлено у першому розділі активів Балансу.

Інформація про наявність та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» відображається у першому розділі Балансу (Додаток Б), який має назву «Необоротні активи». Вартість цих об'єктів включається у підсумкову відомість бухгалтерського Балансу і відображається як «Основні засоби». Ця вартість обчислюється шляхом розрахунку різниці між первісною вартістю та сумою, списаною на рахунок 10 і рахунок 11 за дебетовим сальдо. Амортизація відображається на рахунку 13 за кредитовим сальдо.

Капітальні інвестиції, зроблені підприємством на будівництво, придбання, створення, утримання та модернізацію основних засобів, відображаються на рахунку 15 як «Незавершені капітальні інвестиції» у першому розділі Балансу.

Важливо зауважити, що доходи та витрати, які виникають від реалізації ОЗ відображаються в звіті про сукупний дохід у складі інших операційних доходів і витрат.

У Звіті про рух грошових коштів ТОВ «А.Т.К.» відображає інформацію про кошти одержані внаслідок інвестиційної діяльності. Переоцінка активів впливає на збільшення або зменшення власного капіталу. Ця інформація також відображається в звітності компанії за формою №4 Звіт про власний капітал (Додаток В).

Примітки до річної звітності ТОВ «А.Т.К.» містить інформацію про різні групи об'єктів основних засобів. Він надає детальний огляд кожної групи об'єктів основних засобів, описуючи їх стан та використання. Згідно НП(С)БО 7 «Основні засоби» в примітках розкривається наступна інформація:

1. у Балансі відображаються основні засоби за їх вартістю, яка може бути первісною або переоціненою;
2. підприємство використовує певний метод амортизації та має визначені терміни експлуатування для своїх об'єктів;

3. у звітному році вказуються дані про присутність та переміщення об'єктів, включаючи їх вартість та суму зносу на початок та кінець звітного періоду, зміни вартості та сум зносу внаслідок переоцінки, а також вартість та суму зносу об'єктів, які були вилючені у звітному році;
4. якщо об'єкти підлягають обмеженням щодо володіння, використання та розпорядження згідно з чинним законодавством, вказується вартість первісна або переоцінена, а також сума зносу для таких об'єктів.
5. звітний рік відображає обсяг капітальних інвестицій в об'єкти;
6. у Балансі також вказується залишкова вартість об'єктів, які тимчасово не використовуються через припинення роботи об'єкта;
7. крім того, вказується залишкова вартість об'єктів, які були вилучені з експлуатації з метою подальшої реалізації [1].

Необхідно зазначити, що третій розділ Балансу ТОВ «А.Т.К.» займається уточненням щодо необоротних активів, які утримуються з метою подальшої продажу, а також включає інформацію про діяльність, пов'язану з цими активами, яка відображається на субрахунку 286 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття». Анотація міститиме таку інформацію: опис об'єктів, які утримуються з метою подальшої реалізації.

У зв'язку з комп'ютеризацією облікових процесів, традиційні методи ведення обліку, такі як журнали, відомості і головна книга, втрачають свою актуальність. Більшість підприємств використовують автоматизовані системи обліку, які забезпечують більш зручний спосіб відображення фінансової інформації. Використання комп'ютерних систем дозволяє автоматично формувати звіти для різних потреб і цілей. Таким чином, бухгалтерська система через звітність може задовольнити потреби користувачів щодо отримання інформації про облік [26, с. 1].

Для того, щоб створити звітність в «1С: Бухгалтерія для України» потрібно в меню Звіти обрати пункт Регламентована звітність – Регламентовані звіти (вбудовані) (рис 2.4).

← → Баланс за 2022 р. (АТК) *

Зберегти Заповнити × Очистити Розшифрувати Друк Настройка... Оновити

Дата підпису: 14.05.2023 Налаштувати відображення додаткових рядків (*)

Баланс
Службові дані

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	81 944	79 853
первісна вартість	1001	85 462	84 810
накопичена амортизація	1002	(3 518)	(4 957)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	82 803	184 035
Основні засоби	1010	1 099 848	1 184 942
первісна вартість	1011	1 638 139	1 810 166
знос	1012	(538 290)	(625 224)
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	1 580 832	1 801 069
інші фінансові інвестиції	1035	-	-

Рисунок 2.4 – Регламентована звітність в «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

Регламентований звіт містить таблицю, в якій деякі комірки можна редагувати, а інші недоступні для змін. Недоступні для редагування комірки мають білий фон. Деякі комірки забарвлені жовтим кольором і можуть бути заповнені вручну для додаткової інформації. Комірки зеленого кольору автоматично обчислюються на основі даних з інших комірок. Комірки, які автоматично заповнюються з інформаційної бази, мають яскраво-зелений колір. Можна контролювати автоматичне заповнення таких комірок за допомогою меню, розташованого в нижній лівій частині форми звіту. Є три варіанти для керування заповненням:

- не заповнювати автоматично: ця комірка не буде автоматично заповнюватися, значення потрібно ввести вручну;
- заповнювати автоматично з корекцією: значення заповнюється автоматично, але користувач може змінити його вручну;
- заповнювати автоматично без корекції: значення, введене в цю комірку вручну, буде очищено при автоматичному заповненні звіту.

У форм звітності, які можуть автоматично заповнюватися за даними з інформаційної бази, існує можливість перегляду алгоритму, який використовується для формування значень комірок звіту. Цей режим називається «розшифровкою

значення показника звіту». Якщо в командній панелі форми звіту присутня кнопка «Розшифровка», то відповідний режим доступний для даної форми. Розшифровка може бути викликана після автоматичного заповнення звіту за даними з інформаційної бази. Якщо для виділеної комірки доступна розшифровка, після натискання кнопки «Розшифровка» або клавіші F5 з'явиться вікно, що містить опис алгоритму, який використовується для заповнення цієї комірки.

ТОВ «А.Т.К.» використовує програмне забезпечення «М.Е.Дос», яке дозволяє швидко подавати звітність до Державної податкової служби України в електронному форматі. Головною метою цього модуля полягають у зменшенні витрат часу та спрощенні роботи бухгалтера.

Щоб створити звіт у програмі «М.Е.Дос», спочатку треба перейти до «Головного меню» і обрати «Звітність». Далі двічі клацнути мишею на «Реєстр звітів». Потім вибрати потрібний період, за який необхідно подати звіт - може бути місяць, квартал або рік.

Потім у меню «Файл» оберіть «Створити звітів». Відкриється вікно «Створення звіту», де ви побачите список бланків, які використовуються для створення звітів. Ці бланки розподілені за контролюючими органами, до яких вони подаються, щоб зробити пошук зручнішим.

Щоб вибрати потрібний бланк, треба перейти до нього в лівій частині вікна і двічі клацнути мишею, щоб розкрити його. Потім вибрати підрозділ, знайти необхідну форму звіту в правій частині вікна і натиснути кнопку «Створити».

Треба звертати увагу, що позначення бланків повністю відповідає нормативно-правовим актам України. Перша літера в позначенні бланка вказує на контролюючий орган, до якого звіт подається: J (для юридичних осіб) і F (для фізичних осіб-підприємців) - Державна податкова служба України; S - Державна служба статистики; С - ФСС України [27] .

Існує дискусія щодо тлумачення термінів «управлінська звітність» і «внутрішньогосподарська звітність». Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», "внутрішньогосподарський (управлінський) облік» тлумачиться як система збору, обробки та підготовки

інформації про діяльність підприємства для внутрішніх користувачів з метою управління підприємством. Це призводить до використання термінів «внутрішньогосподарський облік» і «управлінський облік» як синонімів. В результаті цього в науковій літературі використовуються поняття «управлінська звітність» і «внутрішньогосподарська звітність» як однакові терміни. І. О. Гладій у своїй статті взаємозамінює терміни «управлінська звітність», «внутрішня управлінська звітність», «бухгалтерська управлінська звітність», зазначаючи, що «управлінська звітність – це основа проведення управлінського аналізу діяльності та найважливіший елемент управлінського обліку» [28, с. 605].

Омецінська Ірина дає наступне визначення внутрішньогосподарській звітності – «це внутрішня звітність, яка містить деталізовану інформацію про діяльність підприємства, формується менеджерами різних рівнів управління та надається внутрішнім користувачам для потреб управління підприємством» [29, с. 174].

Внутрішньогосподарська звітність є внутрішнім фінансовим звітом, який підготовляється підприємством для внутрішнього використання та призначений для внутрішнього контролю, планування, прийняття управлінських рішень та оцінки фінансового стану підприємства. Внутрішньогосподарська звітність допомагає керівництву підприємства отримати детальну інформацію про його фінансові показники, включаючи основні засоби.

У внутрішньогосподарській звітності, яка підготовляється за допомогою програми «1С: Бухгалтерія для України», інформація про основні засоби може бути включена до таких звітів:

1. відомість амортизації ОЗ;
2. залишки і обороти ОЗ;
3. звіт по витратам на ОЗ;
4. звіт по списаним матеріалам.

Для контролю нарахувань амортизації основних засобів можна скористатися відомістю з нарахування амортизації за певний період. Цей звіт знаходиться в меню «Основні засоби» в розділі «Відомість амортизації ОЗ за

період» (бухгалтерський облік). Щоб сформувати звіт треба вказати період і організацію, після чого налаштувати необхідні показники у вкладці «Загальні». Запустити формування звіту, щоб отримати інформацію про нарахування амортизації за обраний період.

Звіт про залишки і обороти основних засобів призначений для аналізу руху цих активів у розрізі різних параметрів, таких як організації, підрозділи, матеріально-виробничі об'єкти (МВО), рахунки обліку та документи (рис. 2.5).

Залишки і обороти ОЗ

Параметри: Дата початку: 01.01.2022
Дата закінчення: 31.12.2022
Регістратор:
Об'єкт: Організація Рівно "АТК"

Організація		Сальдо на початок періоду				Оборот			Сальдо на кінець періоду
Рахунок		Первісна вартість(оборот)	Поточна вартість(поч.)	Амортизація(поч.)	Залишкова вартість(поч.)	Надходження	Амортизація(оборот)	Сума виводок	Первісна вартість(кін.)
Підрозділ									
МВО									
Основний засіб	Інвентарний номер								
Регістратор									
АТК		1 638 371 090,73	1 638 138 978,57	538 290 479,38	1 099 848 499,19	209 624 656,97	125 395 409,33	3 848 407,47	1 685 635 76
101		98 824 061,07	98 824 061,07		98 824 061,07	1 425 794,12			100 249 8
Адміністративний будинок по вул. Деснянській, 4/8		66 842 396,11	66 842 396,11		66 842 396,11				66 842 3
Аудиторський Станіслав Костянтинович		66 842 396,11	66 842 396,11		66 842 396,11				66 842 3
Земельна ділянка 0,5280		66 842 396,11	66 842 396,11		66 842 396,11				66 842 3
2887		66 842 396,11	66 842 396,11		66 842 396,11				66 842 3

Рисунок 2.5 – Звіт про залишки і обороти основних засобів в «1С: Бухгалтерія для України»

Джерело: розроблено автором

Звіт по витратам ОЗ призначений для отримання інформації про витрати, пов'язані з основними засобами, за певний період, який може бути вказаний у шапці звіту або може охоплювати весь період діяльності компанії.

У звіті враховуються витрати, які відносяться до основних засобів, і це відбувається на основі відповідних документів, таких як «Списання товарів» або «Вимога-накладна». Якщо в цих документах встановлений прапорець «Вказати ОЗ» і зазначений основний засіб, то витрати вважаються пов'язаними з основними засобами.

За допомогою кнопки «Налаштування» можна вказати додаткові параметри, які будуть враховані при формуванні звіту. Це дозволяє налаштувати звіт таким чином, щоб відображалися потрібні дані та відповідати конкретним вимогам користувача.

За допомогою звіту по списаним матеріалам (додаток Д) є можливість

отримати інформацію про використані товари-матеріали (ТМЦ), які були списані на основні засоби в організації. Для коректної роботи звіту, у документі «Списання товарів» необхідно встановити галочку «Вказати ОЗ» на закладці «Додатково» і вибрати потрібний основний засіб у табличній частині на закладці «Товари».

Звіт представляє собою таблицю, в якій відображені основні засоби, номенклатура (товари-матеріали), рахунок витрат та аналітика, які включаються у звіт, виражені як кількість і сума.

Для формування звіту необхідно вибрати необхідні параметри виведення та натиснути кнопку «Сформувати». Це сприяє створенню звіту з відповідними налаштуваннями та вибраними даними.

Отже використання «1С: Бухгалтерія для України» та «М.Е.Дос» сприяє ефективному розкриттю інформації щодо основних засобів у фінансовій та внутрішньогосподарській звітності ТОВ «А.Т.К.», забезпечуючи швидкий доступ до актуальних даних і точну обробку, що підвищує якість звітності та спрощує процес аналізу та прийняття рішень.

2.4 Шляхи удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації

В Україні досі існують невирішені питання, пов'язані з володінням та використанням землі. Щоб покращити систему відносин між державою, підприємствами та власниками землі, необхідно впровадити автоматизовану систему обліку сільськогосподарських земель. Це допоможе організувати ефективний механізм взаємодії між усіма зацікавленими сторонами та забезпечити точний облік землекористування та орендних відносин. Однак, на сьогоднішній день це питання ще не вирішено повністю, і потребує подальших зусиль та розробки відповідних механізмів.

Впровадження автоматизованого обліку земельних відносин в Україні

передбачає реалізацію наступних основних напрямків:

- встановлення мети створення земельного ринку та розробка незалежної системи оцінки земель. Це включає визначення цілей і принципів формування ринку землі, а також створення об'єктивної та незалежної системи оцінки вартості землі;
- розвиток інфраструктури земельного ринку України. Це означає створення необхідної інфраструктури, включаючи ринкові майданчики, електронні платформи та системи обліку, які забезпечать ефективну торгівлю землею та обмін інформацією між учасниками ринку;
- розробка антикорупційної системи для купівлі-продажу та відчуження землі. Це включає встановлення прозорих та прозорих процедур, запобігання корупції в земельних угодах, а також встановлення ефективного механізму контролю та нагляду за цими процесами;
- забезпечення належного державного контролю за використанням та охороною земель сільськогосподарського призначення. Це включає проведення регулярних перевірок та аудиту земельних ділянок, виявлення порушень у використанні землі та надання рекомендацій щодо їх усунення.

На сьогоднішній день компанія «ІнтелТех» є надійним постачальником якісного програмного забезпечення для організації автоматизованого обліку земельних питань на українському ринку. Вони спеціалізуються на розробці програмного забезпечення для бізнесу, зокрема використовують відомі продукти, такі як «1С: Бухгалтерія для України».

Компанія «ІнтелТех» також пропонує спеціально розроблену програму під назвою «Облік землі» для сільськогосподарських підприємств, які мають значний земельний банк. Ця програма дозволяє зручно та ефективно вести облік земельних ділянок, забезпечує необхідну функціональність та інструменти для керування землекористуванням.

Завдяки співпраці з компанією «ІнтелТех», сільськогосподарські підприємства зможуть скористатись надійним та прогресивним програмним забезпеченням, яке допоможе впровадити автоматизований облік землі та

полегшить їх повсякденну діяльність.

Так як ТОВ «А.Т.К.» спеціалізується на наданні в оренду земельних ділянок пайщикам, то для неї підійде програма «Облік землі».

Програма «Облік землі» реалізована як база даних, що містить повну інформацію про договори, пайовиків, паї та орендну плату. Ця база даних побудована на основі відомої платформи «1С: Бухгалтерія для України» і використовує передові методи, такі як керовані форми та схеми компонування даних.

База даних, створена для програми «Облік землі», має простий інтерфейс та легко інтегрується з будь-якими системами, розробленими на платформі «1С: Бухгалтерія для України». Вона функціонує як окремий додаток, що працює в межах самостійної підсистеми.

Ця програма забезпечує зручний доступ та зберігання усієї необхідної інформації про земельні угоди, пайовиків, паї та орендну плату, дозволяючи легко вести облік і керувати землекористуванням. Використання передових методів та інтеграція з платформою «1С: Бухгалтерія для України» роблять цю програму потужним та функціональним інструментом для сільськогосподарських підприємств.

Програма «Облік землі» надає широкий спектр функціональних можливостей, серед яких:

- інвентаризація договорів: систематичний облік і відстеження всіх укладених земельних договорів;
- передача спадщини та переоформлення договорів: коректне та точне внесення інформації про спадкоємців та укладені з ними договори;
- введення інформації про особи: збереження даних про осіб (включаючи довірених осіб), від імені яких були укладені договори;
- інформація про розірвання договорів: відстеження та облік питань, пов'язаних з розірванням земельних договорів;
- інформація про картки розпаювання: ведення даних про картки розпаювання земельних ділянок;

- облік та оплата орендної плати: введення залишків заборгованості з орендної плати, нарахування платежів та формування відповідних виплат;
- формування звітності: автоматичне створення звітів із зібраної інформації, що дозволяє швидко і зручно отримувати необхідну статистику та аналізувати дані [30, с. 352].

Для малих сільськогосподарських підприємств з власністю на землю від 10 до 20 тисяч гектарів рекомендується впровадження системи управління підприємством «Дебет Плюс». Ця система розроблена українськими програмістами спеціально для українських умов, де постійно змінюється законодавство. Бухгалтерська програма «Дебет Плюс» надає можливість отримувати доступ до фінансового стану підприємства в будь-який момент часу, а також детально контролювати та аналізувати структуру витратних видатків бюджету. Крім того, вона дозволяє проводити аналітичний облік на трьох рівнях деталізації.

Для ефективного проведення нарад, презентацій та підготовки звітності дуже важливо мати можливість згенерувати звіти у форматах Microsoft Excel і Microsoft Word, які містять професійно оформлені таблиці та інформативні кольорові діаграми. Крім того, ця програма може бути легко інтегрована з іншими використовуваними програмами, які користувач вже знає і використовує.

Конфігурація «Сільське господарство» спеціально призначена для сільськогосподарських підприємств в Україні і забезпечує повноцінне ведення бухгалтерського, податкового та оперативного обліку. Особливістю цієї системи є наявність окремого розділу «Облік земельних та майнових паїв». Вона надає деякі переваги, зокрема: містить довідник договорів оренди земельних паїв; автоматизовано розраховує орендну плату; передбачено можливість виплати орендної плати як в натуральній, так і в грошовій формі. Це особливо актуально, оскільки багато сільських жителів, які є орендодавцями, віддають перевагу отриманню орендної плати один раз на рік після закінчення усіх робіт зі збору урожаю, переважно у вигляді продукції зернових культур. Крім того, система веде облік сум орендної плати з розбивкою за населеними пунктами (селами) і

орендодавцями.

Однією з найпрогресивніших програм для сільськогосподарського сектору є Soft.Farm, яка призначена для організації та управління діяльністю як великих, так і малих сільськогосподарських підприємств. Земельний банк є основним активом кожного сільськогосподарського підприємства, і значна частина оброблюваних земель включає орендовані паї. Програма Soft.Farm використовує ПККУ (публічна кадастрова карта України), щоб перевірити місцезнаходження орендованих земельних ділянок та збіг меж паїв з електронними картами полів агропідприємства. Система автоматично перевіряє актуальність документів, які підтверджують укладений договір оренди, і, у разі виявлення невідповідностей, відзначає проблемні області. Розробники цього програмного забезпечення наводять перелік переваг та можливостей, який представлено на рис. 2.6.

Рисунок 2.6 – Можливості програмного забезпечення Soft.Farm

Джерело: розроблено автором

Для забезпечення захисту від незаконного захоплення земель та збереження інформації про орендні договори та їх терміни дії, рекомендується ТОВ «А.Т.К» розглянути можливість використання надійної системи управління земельним банком. Одним з ефективних рішень є використання програмного забезпечення Soft.Farm. Ця система дозволяє контролювати різні аспекти, такі як терміни орендних договорів, наявність земельних ділянок без укладених договорів, схеми

обміну землею, інформацію про власників землі, розрахунок орендної плати та незатребувані паї.

Окрім цього, система Soft.Farm дозволяє використовувати різні методи вимірювання площі залежно від розвитку технологій точного землеробства. За допомогою цієї системи можна здійснювати обхід ріллі з мобільним пристроєм, використовуючи спеціальний додаток «GPS. Поля. Вимірювання площі», створювати електронну мапу полів на основі супутникових знімків, або визначати площу полів за допомогою дронів.

Забезпечення точного землеробства неможливо без правильного вимірювання площі земельного банку. Тому, використання системи Soft.Farm разом з вищезазначеними методами вимірювання допоможе забезпечити точну і достовірну інформацію про площу земельних ділянок.

Soft.Farm є не лише мобільним додатком, але й відкриває широкі можливості для сільськогосподарських виробників. Цей додаток рекомендується ТОВ «А.Т.К.» для використання, оскільки він дозволяє фермерам фотографувати свої посіви, зберігати важливу інформацію про них та записувати GPS-координати кожного фотознімка. Крім того, компанія співпрацює з двома партнерами: OVERSEER - партнером з GPS-навігації, та meteotrek - партнером з прогнозування та моніторингу погодних умов.

За допомогою цього додатка фермери можуть використовувати різноманітні функції для спостереження за своїми посівами. Вони можуть зробити фотографії полів, зберегти їх та мати доступ до них для подальшого аналізу. Крім того, додаток автоматично фіксує GPS-координати кожного зробленого фотознімка, що дозволяє точно відстежувати місцезнаходження фотографованих ділянок.

Також пропонується компанії використовувати через те що Soft.Farm активно співпрацює з партнерами, що надають додаткові послуги. OVERSEER забезпечує GPS-навігацію для фермерів, що допомагає їм точно визначати місцезнаходження і навігуватися по своїх землях. meteotrek, зі свого боку, забезпечує прогнозування та моніторинг погодних умов, що дозволяє фермерам більш ефективно планувати свою роботу та вживати вчасні заходи для захисту

посівів від негативного впливу погоди.

Україна має значний потенціал для впровадження автоматизованого обліку земель сільськогосподарського призначення, що спонукає розробники програмного забезпечення до вдосконалення своїх продуктів з урахуванням потреб споживачів. Сільськогосподарські підприємства все більше усвідомлюють позитивний вплив високоефективного програмного забезпечення на процес управління та готові інвестувати в нього.

Зрозуміння привабливості автоматизованого обліку земель сприяє зацікавленості компанії у вдосконаленні своїх програмних рішень. Компанія бачить велику потребу сільськогосподарських підприємств у зручних і ефективних інструментах, які допомагатимуть в прийнятті управлінських рішень. З цією метою, вона готова вдосконалювати свої продукти, враховуючи потреби та вимоги користувачів.

ТОВ «А.Т.К.» розуміє, що високоефективне програмне забезпечення може позитивно вплинути на їхню діяльність. Вони готові інвестувати в такі рішення, оскільки розуміють, що вони сприятимуть ефективнішому прийняттю управлінських рішень та поліпшенню загального функціонування підприємства.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що удосконалення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах цифрової трансформації може бути досягнуто шляхом впровадження автоматизованих систем обліку та моніторингу, що забезпечать точність, швидкість та надійність процесів управління активами компанії.

ВИСНОВКИ

Кожен суб'єкт господарювання в Україні зобов'язаний вести облік своєї діяльності від моменту створення до моменту ліквідації. Бухгалтерський облік досліджує якісну та кількісну сторони господарських явищ, які нерозривно пов'язані між собою.

Підприємства прагнуть досягти ефективних результатів у своїй діяльності шляхом створення належного стану відповідних структур та активів. При аналізі виробничого сектора особлива увага приділяється активам та пасивам. Підприємства стараються створити сприятливі умови, які принесуть більше прибутку і зменшать витрати. Тому аналіз амортизації основних засобів є важливим аспектом для підприємства, оскільки наявність та надходження основних засобів, ще й у сучасних реаліях в умовах автоматизованої обробки даних є основою життєдіяльності та конкурентоспроможності будь-якого підприємства, а також забезпечують виробництво та прибуток.

Якісний та кількісний склад основних засобів, а також ефективність їх використання мають значний вплив на результати діяльності підприємства та його рівень. Тому аналіз технічного стану та зношеності основних засобів має велике значення для керівників. Крім того, важливо своєчасно оновлювати склад основних засобів, оскільки моральний знос має велике значення у зв'язку з науково-технічним прогресом.

1. Для дослідження питання обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних було обрано підприємство ТОВ «А.Т.К.», описано організаційні та технологічні особливості діяльності ТОВ «А.Т.К.» та їх вплив на побудову обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів; охарактеризовано економічну сутність основних засобів, їх класифікацію та оцінку, їх важливу роль у діяльності підприємства, а також особливості обліку операцій з основними засобами та нарахування амортизації.

2. В кваліфікаційній бакалаврській роботі було розглянуто облікову політику досліджуваної компанії. Організація облікової політики ТОВ «А.Т.К.» щодо операцій з обліку основних засобів в цілому відповідає загальноприйнятим вимогам, законодавству України, НП(С)БО. Облікова політика компанії включає сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються компанією для складання та подання фінансової звітності.
3. Визначено мету, завдання та джерела інформації внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних
4. Детально розглянуто бухгалтерський облік операцій з основними засобами та нарахування амортизації. Документування основних засобів є важливим елементом обліку ТОВ «А.Т.К.» і його слід чітко дотримуватись, будь-якому підприємству. Визначено особливості саме електронного документування операцій з основними засобами у ТОВ «А.Т.К.». ТОВ «А.Т.К.» в більшості випадках використовує первинні документи, рекомендований для комерційних підприємств, а також FlyDoc – модуль електронного документообігу в «1С: Бухгалтерія для України». Використання модуля FlyDoc в обліковій системі «1С: Бухгалтерія для України» надає багато переваг, таких як швидка відправка документів з підписом, зручне зберігання документів, автоматичне створення облікових документів, відображення статусу документів, контроль відповідності даних і автоматична обробка документів за розкладом. Ці функції спрощують роботу з документами та забезпечують ефективний контроль та обробку інформації.
5. Для обліку операцій з основними засобами в умовах автоматизованої обробки даних на ТОВ «А.Т.К.» використовуються відповідні бухгалтерські рахунки, які об'єднуються в синтетичні та аналітичні. Синтетичні рахунки використовуються на ТОВ «А.Т.К.» для загального обліку операцій з основними засобами. Вони представляються числами та назвами, і кожен рахунок відповідає певному типу основних засобів або групі операцій. Аналітичний облік основних засобів по кожному об'єкту окремо дозволяє керівництву та бухгалтерам ТОВ «А.Т.К.» мати

детальну інформацію про стан та використання кожного основного засобу. Це важливо для прийняття рішень щодо ремонту, заміни або вибуття з експлуатації об'єктів, а також для аналізу ефективності їх використання.

6. Розглянуто формування електронної та внутрішньогосподарської звітності за допомогою використання технологій автоматизованої обробки даних ТОВ «А.Т.К.». Інформація про наявність та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» відображається у першому розділі Балансу. Доходи та витрати, які виникають від реалізації основних засобів відображаються в звіті про сукупний дохід у складі інших операційних доходів і витрат. У Звіті про рух грошових коштів ТОВ «А.Т.К.» відображає інформацію про кошти одержані внаслідок інвестиційної діяльності. Переоцінка активів впливає на збільшення або зменшення власного капіталу. Ця інформація також відображається в звітності компанії за формою №4 Звіт про власний капітал. Примітки до річної звітності ТОВ «А.Т.К.» містить інформацію про різні групи об'єктів основних засобів. У внутрішньогосподарській звітності, яка підготовляється за допомогою програми «1С: Бухгалтерія для України», інформація про основні засоби може бути включена до таких звітів: відомість амортизації; залишки і обороти; звіт по витратам на; звіт по списаним матеріалам.
7. Окрему увагу приділено сучасним комп'ютерним технологіям, використовуваним у веденні обліку основних засобів та нарахуванні амортизації. Проаналізовано й оцінено переваги цих технологій саме для досліджуваного ТОВ «А.Т.К.», зокрема використання програмного забезпечення «1С: Бухгалтерія для України», «М.Е.Дос».
8. Запропоновані способи з вдосконалення обліку та внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів в умовах автоматизованої обробки даних, а саме вже розроблену програму під назвою «Облік землі» для сільськогосподарських підприємств, які мають значний земельний банк та програму Soft.Farm, яка призначена для організації та управління діяльністю як великих, так і малих сільськогосподарських підприємств. Ці програмні продукти дозволять зручно та ефективно вести облік земельних ділянок, забезпечать

необхідну функціональність та інструменти для управління землекористуванням. Керівництво ТОВ «А.Т.К.» впевнене, що високоефективне програмне забезпечення може позитивно вплинути на діяльність їх компанії. Вони готові інвестувати в такі рішення, оскільки розуміють, що вони сприятимуть ефективнішому прийняттю управлінських рішень та поліпшенню загального функціонування самого ТОВ «А.Т.К.» .

Усі ці аспекти дозволили ретельно дослідити тему кваліфікаційної бакалаврської роботи та отримати важливі практичні результати, які можуть бути використані для покращення обліку і внутрішнього контролю наявності та надходження основних засобів ТОВ «А.Т.К.» в умовах автоматизованої обробки даних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Основні засоби»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
2. Бруханський Р.Ф., Бінчаровська Т.А. Теоретичні та прикладні аспекти бухгалтерського обліку у сфері землекористування. *Економічний аналіз*. 2018. Т.28. Вип. 4. С. 305-312.
3. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. Дата оновлення: 29.07.2022. Дата оновлення: 29.07.2022. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
4. Методичні рекомендації з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств: затв. Міністерством аграрної політики України від 04.12.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
5. Податковий кодекс України. Кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI. Дата оновлення 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
6. Джедула В.В., Єпіфанова І.Ю., Волоська Н.Р. Сутність поняття «основні засоби». *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2016. Вип. 4. С. 127-131.
7. Коваль О.В. Автоматизація бухгалтерського обліку на сільськогосподарському підприємстві в сучасних умовах. *ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики*. 2019. Вип. №6. С. 136-141.
8. Скалюк Р. В. Концептуальні основи ефективної автоматизації процедур бухгалтерського обліку на вітчизняних підприємствах. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2015. Вип. №3. Т. 1. С.95–102.
9. Буйнецька А.С., Войтенко В.В. Необоротні активи особливості автоматизації в обліку. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством. Матеріали II

Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи Дмитра Мусійовича Фесенка (м. Полтава, 23 квітня 2019 р.). 2019. С. 40-43.

10. Колісник О.П., Поліщук М.С. Формування елементів облікової політики щодо основних засобів. *Вісник Мукачівського державного університету «Економіка та суспільство»*. 2017. Вип. 9. С. 1152-1157.
11. В.М. Сердюк, І.В. Бешуля, Л.Л. Гевлич, М.М. Панкова. Облікова політика підприємства: навч. посібн. Донецьк : Донецький національний університет, 2013. 308 с.
12. Нечай Н.М. Облікова політика: навч. посібн Київ: Знання, 2015. 432 с.
13. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів затв. наказом Міністерства фінансів України від від 30.09.2003 № 561. Дата оновлення: 18.10.2022. URL: : <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
14. Пугач С.В. Організаційно-методичні аспекти внутрішнього контролю необоротних активів підприємства. Модернізація теоретичних та практичних аспектів розвитку національної економіки: збірник тез наукових робіт учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 12 лютого 2022 р.). 2022. С. 79-82.
15. Бондаренко Н.М., Шачаніна Ю.К. Організація внутрішньогосподарського контролю використання основних засобів на вітчизняних підприємствах та шляхи його вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017, Вип. 23. С. 119-122.
16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. Дата оновлення 29.07.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
17. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
18. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв.

- наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. Дата оновлення: 03.11.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
19. Про затвердження типових форм з обліку та списання основних засобів суб'єктами державного сектору та порядку їх складання: затв. наказом міністерства фінансів України від 13.09.2016 р. № 818. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
 20. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення 10.08.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
 21. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV. Дата оновлення 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
 22. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII,. Дата оновлення 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 14.05.2023).
 23. І.В. Шепель. Основні складові організації електронного документообігу. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю : матеріали II Міжнар. наук. – практ. конф., присвяченої 100-річчю Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) 2020. С. 478-480.
 24. Фнкціонал FlyDoc. URL: <https://flydoc.in.ua/functions/> (дата звернення 14.05.2023).
 25. Бурова О.М., Волошина В.В. Базові аспекти організації обліку основних засобів в інформаційному середовищі. Наука й економіка. 2013. Вип. 32. С.73-77.
 26. Бразілій Н.М., Гавриленко В.О. Особливості відображення основних засобів у звітності. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2016. Вип. 5. С. 1-4.
 27. Як створити та відправити звіт до контролюючого органу? URL: <https://medoc.ua/faq/jak-stvoriti-ta-vdpraviti-zvt-do-kontroljujuchogo-organu> (дата звернення 14.05.2023).
 28. Гладій І. О. Управлінська звітність підприємства: принципи формування.

Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Вип. 23. С. 604–608.

29. Задрожний З.-М., Омецінська І. Внутрішньогосподарська звітність у системі управління підприємством. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Вип. 4. С. 169-180.
30. Петришин Л.П. Перспективи організації автоматизованого обліку земель сільськогосподарського призначення. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. (м. Полтава, 31 березня 2020 року). 2020. С. 351-354.

ДОДАТКИ

ВИДАТКОВА НАКЛАДНА № 2 від 05 січня 2022 р.

4. тел.: +380 (44) 5876482

№	Артикул	Товар	Кіл-сть	Од.	Код одиниці	Ціна без ПДВ	Знижка	Сума без ПДВ
1	-	Сідловий тягач, призначений для доріг загального використання, 6х4, марка - MAN, модель - TGX 18.440 4X2 BLS, номер шасі - WMA06XZ28GP068527, номер даунгу - 51542170714215, тип даунгу - дизельний D2676LF46, "ЄВРО-6", робочий об'єм циліндра DВ3 - 12419 см3, календарний рік виготовлення-2015, модельний рік виготовлення-2016, Виробник - MAN TRUCK&BUS AG, Країна виробництва - DE	1,00	шт	2009	1 228 195,00	-	1 228 195,00

Всього із ПДВ: 1 473 834,00

Місце складання: м. Київ

За довіреністю

2428204110; ДМИТРИЄВА ІРИНА ЄВГЕНІЙНА; Директор; АЦСК ТОВ "Центр сертифікації ключів "Україна"; SN:
010000000000000000000000000000754ad29; Time:18.01.2022 14:15:12
39538491; Товариство з обмеженою відповідальністю "БАНКЕР ХІЛП"; АЦСК ТОВ "Центр сертифікації ключів "Україна"; SN:
010000000000000000000000000000754ad29; Time:18.01.2022 14:15:12
2131916630; Андрійський Станіслав Космаченкович; Директор; АЦСК ТОВ "Центр сертифікації ключів "Україна"; SN:
0100000000000000000000000000007626466; Time:24.01.2022 10:20:54
32826820; Товариство з обмеженою відповідальністю "А.Т.К."; АЦСК ТОВ "Центр сертифікації ключів "Україна"; SN:
0100000000000000000000000000007626466; Time:24.01.2022 10:20:55

Додаток Б

Баланс

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "А.Т.К."	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Територія	М.Київ	за ЄДРПОУ	37876620		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за ЄМІ	4300000000000000000		
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових та технічних культур	за КВЕД	01.11		
Середня кількість працівників	555				
Адреса, телефон	Україна, 01001, місто Київ, вул. Деснянська, будинок 4/6, поверх 3, кабінет 34-А	0444903061			
Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Зітгу про фінансові результати (Зітгу про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)					
Складено (зробити позначку "V" у відповідній клітинці):					
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку					
за міжнародними стандартами фінансової звітності					

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Каз за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код р/х	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	323	2 752
первісна вартість	1001	9 956	12 180
накопичена амортизація	1002	9 633	9 428
Незавершені капітальні інвестиції	1005	105 965	188 778
Основні засоби	1010	1 403 457	1 462 526
первісна вартість	1011	1 755 041	1 925 135
знос	1012	351 584	462 609
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	1 580 832	1 801 069
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	3 090 577	3 455 125
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 529 804	1 173 414
виробничі запаси	1101	140 687	223 857
незавершене виробництво	1102	113 324	224 749
готова продукція	1103	1 260 424	724 763
товари	1104	15 369	45
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	320 617	481 943
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	14 492	18 617
з бюджетом	1135	95 920	105 221
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 469	134 816
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	331	1 519
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	-	-
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження Додатку Б

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	15 720	19 242
Усього за розділом II	1195	1 986 353	1 934 772
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	1 129
Баланс	1300	5 076 930	5 391 026

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (паісовий) капітал	1400	21	21
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	492 010	492 010
Додатковий капітал	1410	17 340	17 340
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 286 538	3 773 773
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	3 795 909	4 283 144
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	505 926	558 727
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	505 926	558 727
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	154 001	186 939
товари, роботи, послуги	1615	236 428	209 648
розрахунки з бюджетом	1620	3 128	4 215
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунки зі страхування	1625	1 691	1 562
розрахунки з оплати праці	1630	6 378	5 875
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	23 274	39 668
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	5 159	18 875
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	16 334	14 775
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	328 702	67 598
Усього за розділом III	1695	775 095	549 155
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	5 076 930	5 391 026

Керівник

ЕП Андрієвський
Станіслав
Миколайович

Андрієвський Станіслав Костянтинович

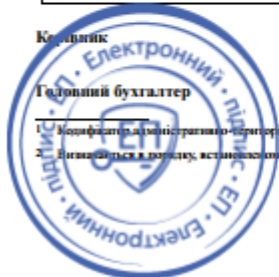
Головний бухгалтер

ЕП Сова Ірина
Євгенівна

Сова Ірина Євгенівна

1. Кошифатори з регістраційно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначення в податку, здійсненому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток В

Звіт про власний капітал

Підприємство		Товариство з обмеженою відповідальністю "А.Т.К."		Дата (рік, місяць, число)		за ЄДРПОУ		КОДИ	
		(найменування)		Звіт про власний капітал		за		2023	01
				Рік 2022		р.		32826820	01
				Форма №4		Код за ДКУД		1801005	
Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Видучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	21	492 010	17 340	-	3 286 538	-	-	3 795 909
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	21	492 010	17 340	-	3 286 538	-	-	3 795 909
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	563 235	-	-	563 235
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(76 000)	-	-	(76 000)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, на створення спеціальних (резервних) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

Продовження Додатку В

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Вкуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	487 235	-	-	487 235
Залишок на кінець року	4300	21	492 010	17 340	-	3 773 773	-	-	4 283 144

Керівник

ЕП Андрієвський
Станіслав
Костянтинівич

Андрієвський Станіслав Костянтинівич

Головний бухгалтер

ЕП Сова Ірина
Евгенівна

Сова Ірина Євгенівна

Додаток Д

Звіт про списані матеріали ОЗ

Параметри: Період: 01.01.2022 - 17.01.2022
 Об'єкт: Організація Рамно "АТК"

Основний засіб				Кількість	Сума
Номенклатура					
Організація					
Регістратор					
Рахунок	Субkonto1	Субkonto2	Субkonto3		
1 Напівпричіп-спеціалізований н/пр-цистерна, TRAILOR, AA0645EO				2,000	460,40
Лампа діодна перед./задн.(ріжок) W21.5RF 12/24V				2,000	460,40
АТК				2,000	460,40
Списання товарів 0000-000018 от 17.01.2022 15:43:06				2,000	460,40
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				2,000	460,40
1 Тягач сідловий MAN TGX 18.440, KA1665AM				1,000	1 017,61
Ліхтар MAN задн. лів.				1,000	1 017,61
АТК				1,000	1 017,61
Списання товарів 0000-000019 от 17.01.2022 15:44:44				1,000	1 017,61
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	1 017,61
15 Ав-ль Камаз №15, 4370ЖИУ				15,000	4 464,92
Болт M18x1,5x50 кулака поворотного КАМАЗ				1,000	65,30
АТК				1,000	65,30
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	65,30
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	65,30
Гайка M18x1,5 H=15мм шпильки маточини колеса пер. ЗІЛ, ГАЗ				1,000	6,74
АТК				1,000	6,74
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	6,74
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	6,74
Манжета 130x162x15 (ступиці) КамАЗ 4310 задн. і передн. (149 з пруж.)				1,000	73,43
АТК				1,000	73,43
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	73,43
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	73,43
Маточина КамАЗ 4310				1,000	2 294,27
АТК				1,000	2 294,27
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	2 294,27
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	2 294,27
Подшипник 7118 (30218) маточини коліс КамАЗ				1,000	366,77
АТК				1,000	366,77
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	366,77
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	366,77
Подшипник 7218 (30218) редуктор зад. і серед.моста КамАЗ				1,000	366,77
АТК				1,000	366,77
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	366,77
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	366,77
Тяга сошки рульового механізму КамАЗ (подвозки)				1,000	985,00
АТК				1,000	985,00
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	985,00
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	985,00
Шпилька маточини колеса 4310				8,000	306,64
АТК				8,000	306,64
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				8,000	306,64
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				8,000	306,64
18 Ав-ль Камаз №18, AM9336BO				6,000	658,79
Втулка вушка ресори 5320 (сталь) (пр-во ДК)				2,000	122,30
АТК				2,000	122,30
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				2,000	122,30
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				2,000	122,30
Гайка M27x1,5 балансиру підв. задн. КАМАЗ				1,000	21,00
АТК				1,000	21,00
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	21,00
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	21,00
Палець вушка ресори задн. ЗІЛ 130 / Прицеп (пр-во ДК)				2,000	450,66
АТК				2,000	450,66
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				2,000	450,66
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				2,000	450,66
Стрежняка вушка задньої ресори ЗІЛ-130 M16x1,5 L=90 з гайк.				1,000	64,83
АТК				1,000	64,83
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	64,83
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	64,83
26 Ав-ль Камаз №26, AM9331BO				6,000	6 641,90
Болт M10x80x1,25				4,000	47,72
АТК				4,000	47,72
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				4,000	47,72
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				4,000	47,72
Маховик в зборі діа. 740 з=113 (в-во КамАЗ)				1,000	6 500,00
АТК				1,000	6 500,00
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	6 500,00
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	6 500,00
Подушка задньої опори двигуна КамАЗ				1,000	94,18
АТК				1,000	94,18
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	94,18
911 Любарський ф-л Списання інших матеріалів загальновиrobничого призначення				1,000	94,18
30 Ав-ль Камаз №30, AM3696BI				1,000	5,10
Сальник (13,4x28) ЛГУ КАМАЗ та цпл. зчеп. ГАЗ				1,000	5,10
АТК				1,000	5,10
Списання товарів 0000-000020 от 17.01.2022 17:08:35				1,000	5,10

Ім'я користувача:
Аудиту Іванова Лариса

ID перевірки:
1015414319

Дата перевірки:
04.06.2023 18:00:04 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
04.06.2023 18:06:57 EEST

ID користувача:
100005737

Назва документа: ГАЛЮК М.К_Облік і внутрішній контроль наявності та надходження основних засобів ТОВ ...

Кількість сторінок: 61 Кількість слів: 13285 Кількість символів: 106830 Розмір файлу: 654.34 KB ID файлу: 1015077247

17.8% Схожість

Найбільша схожість: 3.76% з джерелом з Бібліотеки (ID файлу: 1005713407)

10.9% Джерела з Інтернету

360

Сторінка 63

16.5% Джерела з Бібліотеки

580

Сторінка 72

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Галюк М.К.,

*студентка ф-ту ОПМ, 4 курс, спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана.*

*Науковий керівник – Бугай Н.О. – к.е.н.,
доцент кафедри аудиту*

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ АВТОМАТИЗОВАНОЇ ОБРОБКИ ДАНИХ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сучасному етапі розвитку економіки України бухгалтерський облік є важливим інструментом для вирішення різноманітних економічних задач, включаючи облік основних засобів. Сучасне підприємство не може обійтися без використання інформаційних технологій для ведення обліку. Процес обліку є складним і може містити помилки, які можуть вплинути на формування фінансової звітності та інформацію про фінансово-майновий стан підприємства. Автоматизація обліку основних засобів є основним фактором, який сприяє рішенню цієї проблеми та покращення обліку в цілому.

Останнім часом спостерігається тенденція до створення інтегрованих автоматизованих систем, які об'єднують в собі задачі з управління. Це обумовлено використанням розподілених обчислювальних систем, засобів ведення баз даних і засобів проектування функціональних підсистем.

На сьогодні питання автоматизації обліку основних засобів, їх зносу та амортизації залишаються не повністю вирішеними. Так, наприклад, якщо говорити про автоматизацію облікового процесу за допомогою певних програм, то є деякі незручності: для того, щоб нарахувати амортизацію на ті основні засоби, які стоять на обліку, бухгалтеру необхідно в кінці кожного місяця здійснити операцію «закриття місяця», щоб нарахувати амортизацію. Важливо, щоб комп'ютерна програма цю операцію здійснювала автоматично в регламентований програмою час, тим більше що ми говоримо про повну автоматизацію обліку [1].

Однією з важливих проблем автоматизації обліку основних засобів є автоматизація обліку витрат на ремонт основних засобів. Для вирішення проблеми нестачі коштів на ремонтні роботи корисно було б створити ремонтний фонд в бухгалтерському обліку на базу забезпечення майбутніх витрат і платежів з використанням субрахунку 474 «Забезпечення інших виплат і платежів». Важливо відмітити, що в Україні немає затверджених типових форм для розрахунку майбутніх витрат та платежів. Через це виникає необхідність не тільки в автоматизації розрахунку відрахувань до резерву, а й розробці стандартних форм. Для застосування цієї методики в деяких конфігураціях програмних продуктів пропонується створювати електронний документ «Розрахунок місячних відрахувань на формування (поповнення) забезпечення майбутніх витрат на ремонт власних основних засобів». В даному документі потрібно вказати наступну інформацію: первісну вартість основних засобів, накопичену суму амортизації за звітний період, оціночну вартість запланованих

робіт по капітальному ремонту. Після внесення цих даних в програму автоматично буде розрахована сума, яка повинна бути перерахована до резерву.

Для полегшення обліку основних засобів на сьогоднішньому ринку програмних продуктів представлено такий спектр програмних продуктів: УБС, SAP, BAS Бухгалтерія, MASTER: Бухгалтерія [2].

Основними шляхами поліпшення обліку основних засобів є: використання спеціалізованого програмного забезпечення, яке дозволить автоматизувати процес обліку й аналізу основних засобів, а також проводити розрахунки по амортизації та капітальному ремонту; використання системи сканування QR-кодів, яка дозволяє швидко та точно ідентифікувати кожен об'єкт основних засобів і пов'язати його з відповідним записом у базі даних; регулярне проведення інвентаризації основних засобів з використанням технології RFID–прикріплення до об'єктів RFID – міток і зчитування з них сигналів спеціальним обладнанням, що дозволить підвищити точність обліку і своєчасно виявляти проблеми з основними засобами [3]; створення єдиної централізованої бази, яка буде об'єднувати всі інформаційні системи, пов'язані з обліком основних засобів, такий підхід дозволить покращити якість даних та забезпечити їх доступність для усіх зацікавлених сторін; впровадження системи управління життєвим циклом, яка дозволить автоматизувати всі етапи життєвого циклу об'єктів основних засобів від їх придбання до утилізації.

Отже, можна зробити висновок, що правильний вибір програмного забезпечення і його налаштування є ключовими факторами, які впливають на ефективність обліку основних засобів. Адже якість обліку напряду залежить від того, як точно в бухгалтерському програмному продукті відображаються особливості діяльності підприємства та відповідає специфіці обліку в даній галузі.

Сучасні інформаційні системи, які мінімізують вплив негативних факторів, значно підвищують ефективність роботи бухгалтера на підприємстві. Вони дозволяють оперативно і точно враховувати й аналізувати дані про господарську діяльність, формувати різноманітні звіти та надавати інформаційні послуги, необхідні для ефективного управління підприємством.

Саме для цього при розробці інформаційних систем бухгалтерського обліку особлива увага приділяється мінімізації впливу негативних факторів і удосконаленню комп'ютерних систем обліку. Це дозволяє створювати більш зручні та функціональні програми, які сприяють ефективності роботи бухгалтера на підприємстві.

Список використаних джерел

1. Петренко А.Я., Попова В.Д. Організація обліку основних засобів та шляхи її вдосконалення. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. № 18. С. 998–999.
2. Антоненко Н.В. Перспективи автоматизації обліку в Україні. *Автомобільні дороги і дорожнє будівництво*. 2022. Вип. №11. С. 373–381.
3. Фрундіна Л.І., Артюх О.В. Вдосконалення процесу інвентаризації шляхом застосування комп'ютерних технологій. *Міжнародний науковий електронний журнал Логос Online*. 2020. Вип. №16. С. 1–12.